

Årsrapport 2020

Hamar bispedømme

DEN NORSKE KIRKE

INNHold

DEL I. LEDERS BERETNING	1
DEL II. INTRODUKSJON TIL BISPEDØMMET OG HOVEDTALL	3
DEL III. ÅRETS AKTIVITETER OG RESULTATER -	6
A. SAMLET VURDERING AV RESULTATER, MÅLOPPNÅELSE OG RESSURSBRUK	6
B. RESULTATER OG MÅLOPPNÅELSE 2020	8
B.1 GUDSTJENESTELIV	9
B. 2 DÅP OG TROSOPPLÆRING	13
B. 3 KUNST OG KULTUR	17
B.4 KIRKE OG SAMFUNN	19
B.5 REKRUTTERING OG FRIVILLIGHET	24
B.6 BEMANNING – PRESTESKAP OG ADMINISTRASJON	26
C. BISKOPENS VIRKSOMHET	30
DEL IV. STYRING OG KONTROLL I VIRKSOMHETEN	32
A. HMS/ARBEIDSMILJØ	32
SYKEFRAVÆR INKL. VURDERINGER	32
MEDARBEIDERUNDERSØKELSEN	32
RUTINER FOR INTERN VARSLING OM KRITIKKVERDIGE FORHOLD	33
RUTINER FOR VARSLING OM AVVIK	33
B. LIKESTILLING	33
C. VURDERING AV MISLIGHETSRISIKO	34
DEL V. VURDERING AV FRAMTIDSUTSIKTER	35
DEL VI. ÅRSREGNSKAPET	36

Del I. Leders beretning

Den norske kirkes visjon og strategi «Mer himmel på jord» er konkretisert gjennom Hamar bispedømmeråds visjon «Hellige rom for alminnelige liv». Visjonen og strategiene setter retning for den kirken vi ønsker å være, ved å knytte det hellige og det alminnelige sammen. Visjonen tar opp i seg begrep fra den apostoliske trobekjennelsen, samtidig som den setter ord på den allmenne erfaringen av at det finnes hellige rom, og det folkekirkelige ønsket om at det skal være rom for alminnelige liv. Visjonen forteller om ei folkekirke som formidler livets og kjærlighetens Gud og utfordrer til handling.

En kirke som gir verdighet og håp gjennom evangeliet om Jesus Kristus, og som er tilstede der mennesker er, har bidratt til å lindre uro, utrygghet og fortvilelse i en sårbar tid. Pandemien har stilt organisasjonen på store prøver i 2020. Vi kan konstatere at Den norske kirke i Hamar bispedømme har håndtert pandemien på en hensiktsmessig, forsvarlig og god måte. Ansatte, folkevalgte og frivillige har alle gjort en formidabel jobb med smitteverntiltak. Det har blitt vist en imponerende omstillings- og tilpasningsevne. De mange digitale sendingene som er laget fra kirkerom og andre steder i bispedømmet er eksempler på dette. Det samme er hvordan man har klart å benytte seg av digitale flater til intern kommunikasjon.

Ut ifra en tradisjonell vurdering i et ordinært år vil måloppnåelsen i 2020 være å anse som katastrofalt svak. Det er sterk nedgang på mange måleparametere sammenliknet med 2019. Vurderingen av resultatene må selvsagt ses i lys av de rammefaktorer og restriksjoner som koronapandemien har ført med seg. Til tross for nedstengning av fysiske aktiviteter og strenge antallsbegrensninger har kirken likevel klart å samle mange. Digitale sendinger har samlet over 500 000 deltakere og slik bidratt til å få kirken ut til flere folk. Her har vi gjort erfaringer som vi må utvikle videre også etter korona. Samtidig ser vi at andel konfirmanter er tilnærmet uendret på 80 %. Kirkelige ansatte gjorde en formidabel innsats for å tilpasse konfirmasjonsundervisning og tilrettelegge for flere konfirmasjonsgudstjenester. Til tross for lavere deltakelse inn mot flere aktiviteter vil vi likevel vurdere måloppnåelsen som god på mange områder. Kirken står fortsatt sterkt i Hamar bispedømme, samtidig som tros- og livssynsmangfoldet i bispedømmet vokser.

Oppslutningen om dåp falt med seks prosentpoeng sammenliknet med 2019. Med alle restriksjonene for å samles gjennom året var det risiko for at oppslutningen kunne falle mer. Tiltaket med drop-in-dåp ga en ny anledning for flere, og bidro til å styrke dåpsprosenten. Bispedømmet vil fortsette satsningen på dåp som ble startet i 2020, med kampanjen for drop-in-dåp. Arbeidet med å stabilisere oppslutningen om dåp er på sikt avgjørende for gudstjenestesøkning, deltakelse i konfirmasjon og bekreftelsen på folkekirkas oppslutning gjennom medlemstall.

Samlet ble det i 2020 holdt 1 061 færre gudstjenester enn de 5 591 gudstjenesteforordningen av 1. januar 2018 har fastsatt. Det ble samtidig avholdt mange digitale gudstjenester som erstatning for avlysninger pga. pandemien. Under et år med pandemi, lange perioder med total nedstengning og sterke restriksjoner forøvrig, vurderes det som tilfredsstillende at så mange gudstjenester tross alt har blitt avholdt.

Hamar bispedømme lyste ut 16 prestestillinger i 2020 mot 22 i 2019. Fra 2016 til 2020 er det tilsatt 84 prester, tilsvarende 72 % av alle prestestillingene. Samtidig har vi opplevd å ikke få noen søkere til flere av stillingene. 8 slike stillinger er ved årsskiftet bemannet av vikarer. Hamar bispedømme arbeider på flere fronter for å bedre rekrutteringen til kirkelige stillinger. Vi har egne rekrutterings-tiltak overfor ferdig utdannede, de som er i startfasen av utdanningen og de som har vært i jobb en

stund. Vi har arbeidet videre med å styrke samarbeid mellom de to arbeidsgiverlinjene. Dette er en satsning sammen med kirkevergelaget i Hamar bispedømme. Gode rutiner for samarbeid gir i sin tur bedre ressursutnyttelse og måloppnåelse. I tillegg til dette har vi videreført et prosjekt for å legge til rette for flere søkere til ledige stillinger i bispedømmet.

Sykefraværet går opp til 8,2 % i 2020 fra 5,4 % i 2019. Det meste av dette skyldes tilfeldige endringer av langtidsfravær som ikke er arbeidsrelatert, og kan i liten grad forklares med covid-19.

Økonomistyringen fortsetter å være under god kontroll, og driftsregnskapet viser et mindreforbruk på 2,4 millioner kroner. Det akkumulerte mindreforbruket i virksomheten er nå i overkant av 5 millioner. Overskuddsmidlene gir en buffer for framtida og handlingsrom for å kunne iverksette tiltak av midlertidig karakter eller bidra til smidigere omstillinger.

Fra og med 2021 gjelder den nye loven om tros- og livssynssamfunn som erstatter Kirkeloven. Stortinget har med dette endret Den norske kirkes juridiske stilling i samfunnet. Dette er nytt steg i retning av at Den norske kirke i mindre grad blir «statskirke», og i større grad et selvstendig trossamfunn. Kirkens egne organer skal i vesentlig større grad angi regler for sin virksomhet, herunder bestemme hvordan kirken er organisert. Den norske kirke er samtidig en grunnlovsfestet folkekirke og vi kan observere flere utviklingstrekk som tyder på at båndene mellom folk og kirke fortsatt er sterke. Livsritene; dåp, konfirmasjon og gravferd samler store deler av befolkningen i bispedømmet. Lokalt tar kirken del i de fleste kommunale beredskaps-/kriseteam. Ved krevende hendelser har kirken en viktig funksjon i nært samarbeid med lokale myndigheter. Biskopen tar del i de årlige trafikkmarkeringene i samarbeid med Statsforvalteren, fylkeskommunen, kommunene, Statens vegvesen, Trygg Trafikk og Politiet. Biskopen deltar i fylkesberedskapsrådet (FBR) hos statsforvalteren i Innlandet fylke. Dette forumet har møttes hyppig under pandemien og det er viktig for kirken å kunne bidra på denne samfunnsarenaen. Lokalt har samarbeidet mellom skole og kirke holdt seg på et stabilt nivå over flere år. Samtidig som vi opplever at kirken er etterspurt på flere arenaer, er vi bevisst på at vi som kirke har et eget ansvar i å utvikle disse relasjonene videre. I lys av nye læreplaner for grunnskolen fra 1. august 2020, vil bispedømmet øke ressursanvendelsen på faglig utvikling i kirke/skole-samarbeidet.

For å nå ut til befolkningen som søker kirken, er det nødvendig at vi er tilstede på de arenaene hvor folk befinner seg. I økende grad søker folk på nett og bruker sosiale medier for å finne informasjon om tilbud og aktiviteter. Dette gjelder også informasjon om dåp, konfirmasjon og gudstjenester. Selv om kirken har utviklet mye kompetanse på dette området de senere årene, er det likevel store variasjoner mellom fellesrådene. Videre utvikling av menighetenes nettsider og nærvær på sosiale medier vil kunne styrke oppslutningen om kirken lokalt. I 2020 har bispedømmet videreført et kommunikasjonsprosjekt som vil pågå ut 2021 for å være proaktive og møte disse utfordringene.

Vi vil takke alle medarbeidere, folkevalgte og frivillige i Hamar bispedømme som hver på sin måte har bidratt til at kirka oppleves som «Hellige rom for alminnelige liv» for innbyggerne i Innlandet, Jevnaker og Lunner.

Solveig Fiske
biskop

Gunhild Tomter Alstad
bispedømmerådsleder

Del II. Introduksjon til bispedømmet og hovedtall

Hamar bispedømme var inntil 1. januar 2017 en statlig virksomhet underordnet Kulturdepartementet. Fra 2017 har bispedømmene vært regionale enheter knyttet til rettssubjektet Den norske kirke (rDnk).

Hamar bispedømme ble opprettet i nyere tid i 1864 og er ett av 11 bispedømmer i Norge. Bispedømmerådet har 10 medlemmer, inkludert biskopen. Bispedømmerådet i Hamar utgjør sammen med de andre bispedømmerådene kirkens høyeste valgte organ - Kirkemøtet. Landets biskoper danner i fellesskap Bispemøtet.

Bispedømmet blir ledet av to organer, biskopen og bispedømmerådet. Disse organene har felles administrasjon, med stiftsdirektøren som daglig leder. Biskopens og bispedømmerådets myndighet og ansvarsområde følger blant annet av Trossamfunnsloven, Gravferdsloven, tildelingsbrev fra Kirkerådet og forskrifter vedtatt av Kirkemøtet, herunder Kirkeordningen og tjenesteordning for biskop.

Bispedømmerådet skal rette sin oppmerksomhet mot alt som kan bli gjort for å vekke og nære det kristelige liv i menighetene. Rådet skal også fremme samarbeid mellom de enkelte menighetsråd, kirkelige fellesråd og andre lokale arbeidsgrupper innen bispedømmet. Bispedømmerådet fordeler tilskudd til trosopplæring og særskilte stillinger innen kirkelig undervisning og diakoni.

Bispedømmerådet kan opprette og nedlegge stillinger innenfor sin tildelte ressursramme. Bispedømmerådet tilsetter proster, menighetsprester, prostiprester, studentprester, fengselsprester og bispedømmets administrasjon.

Biskopen leder prestatjenesten og har tilsynsansvar med menighetene og ansatte.

Bispedømmerådet og biskopen har lagt til grunn de mål og føringer som er gitt av regjering og Storting, Kirkemøtet og Kirkerådet. I 2018 vedtok bispedømmerådet en ny visjon og strategi for Hamar bispedømme: «*Hellige rom for alminnelige liv*». I visjonen understrekes det at folkekirken i Hamar bispedømme;

- formidler livets og kjærlighetens Gud og utfordrer til handling
- gir verdighet og håp gjennom evangeliet om Jesus Kristus
- er til stede der mennesker er

Fra 1. januar 2020 er det 162 sokn i bispedømmet. Det er 48 kommuner knyttet til bispedømmet, med tilhørende kirkelige fellesråd. Jevnaker og Lunner kommuner ligger i Viken fylke, mens de øvrige 46 kommunene utgjør Innlandet fylke. I 2016 slo fellesrådsområdene i Nord- og Sør-Odal seg sammen, slik at det er totalt 47 fellesråd i bispedømmet. Bispedømmet har nært samarbeid med frivillige, kristelige organisasjoner, herunder barne- og ungdomsorganisasjoner og misjonsorganisasjoner.

I Hamar bispedømme er det ti prostier som hver for seg er tjenesteområde for prestene. De øvrige ansatte i den lokale kirke har i hovedsak de kirkelige fellesrådene som arbeidsgivere.

Pr. 31.12.2020 hadde Hamar bispedømme 116,8 årsverk prestetjeneste, inklusive biskop. Det er 12,8 årsverk i bispedømmets administrasjon.

Hamar er ett av de bispedømmene i landet der andelen av innbyggere som er medlem i Den norske kirke er høyest, med over 78 % oppslutning i befolkningen.

Tabell 1: Oversikt over prostiene i bispedømmet

Prosti	Medlemmer og tilhørige i Dnk pr. 31.12.2020	Antall innbyggere pr. 30.09.2020	Antall utmeldinger fra Dnk 2020	Antall innmeldinger i Dnk 2020	Antall medlemmer og tilhørige i % av folketallet 2020	Antall medlemmer og tilhørige i % av folketallet 2019	Antall medlemmer og tilhørige i % av folketallet 2018
Hamar domprosti	43 713	60 157	128	26	72,7	73,5	74,4
Ringsaker	27 633	34 828	61	15	79,3	79,9	80,9
Solør, Vinger og Odal	42 167	52 245	81	18	80,7	81,2	82,1
Sør-Østerdal	27 908	35 875	68	19	77,8	78,5	79,3
Nord-Østerdal	11 758	14 664	28	9	80,2	80,7	81,6
Nord-Gudbrandsdal	20 378	23 794	30	11	85,6	85,7	86,1
Sør-Gudbrandsdal	35 768	47 025	91	23	76,1	76,7	77,5
Toten	45 669	58 774	81	22	77,7	78,2	79,2
Hadeland og Land	33 351	41 626	62	19	80,1	80,6	81,4
Valdres	14 184	17 419	17	6	81,4	81,1	82,1
Sum Hamar bispedømme	302 529	386 407	647	168	78,3	78,8	79,7

Tabell 2: Utvalgte volumtall

Volumtall for bispedømmet	2016	2017	2018	2019	2020
Antall døpte	2 435	2 170	2 136	2 017	1 771
Antall konfirmerte	3 060	2 987	2 956	2 763	2 617
Antall kirkelige vigslar	658	635	652	577	358
Antall kirkelige gravferder	3 861	3 766	3 810	3 692	3 600
Antall gudstjenester totalt	5 944	5 818	5 685	5 737	4 530
Samlet antall gudstjenestedeltakere	423 027	407 528	395 597	387 331	185 018

Tabell 3: Nøkkeltall for årsregnskapet

	2018	2019	2020
Antall årsverk	127,5	128,8	129,6
Herav i prestatjeneste	114,0	117,0	116,8
Samlet tildeling budsjettgruppe 1A *)	110 664	112 260	110 406
Netto driftskostnader *)	109 286	110 605	107 997
Lønnsandel av driftsutgifter - %	89,3	91,4	91,0
Andel lønn brukt i prestatjenesten - %	80,7	83,3	83,4
Lønnsutgifter pr årsverk *)	765	785	759

*) i tusen kroner

Det er i 2020 foretatt en ny beregning av nøkkeltallene for 2018-2019 slik at tallene er mer sammenliknbare. Lønnsandel og lønnskostnader inneholder personalkostnader.

Del III. Årets aktiviteter og resultater

A. Samlet vurdering av resultater, måloppnåelse og ressursbruk

Hovedmål: Staten skal understøtte Den norske kirke som folkekirke i samsvar med Grunnloven § 16.

Pandemien, med de deltakerrestriksjoner og stengninger det har medført, har resultert i en halvering i gudstjenestedeltakelsen fra 387 000 til 185 000. Antall gudstjenester gikk ned med 21 % sammenliknet med året før, til 4 530 gudstjenester. Samtidig ble det lagt ut 1 304 digitale gudstjenestelige aktiviteter med 385 000 deltakere¹. Bispedømmet vurderer at man kan si seg relativt tilfreds med at mye av gudstjenestetilbudet har blitt opprettholdt på tross av pandemien. Her må man også ha med seg at det var 2 måneder uten fysiske gudstjenester.

Det er en reduksjon fra 64,2 % i 2019 til 58,2 % i 2020 i andel døpte av fødte. I 2018 var dåpsprosenten 66,3. En betydelig del av reduksjonen i 2020 kan sannsynligvis forklares med covid-19-situasjonen, og usikkerheten knyttet til denne. Over tid er oppslutningen om dåp i bispedømmet svakt fallende. Den samme tendensen viser seg også for konfirmasjon. Oppslutningen om konfirmasjon blant døpte 15-åringer gikk ned fra 82 % i 2019 til 80 % i 2020. Noe av nedgangen skyldes at et fellesråd har utsatt konfirmasjonen fra 2020 til 2021. Vi er tilfreds med at oppslutningen holder seg sterk til tross for nedstenging og restriksjoner. Vi må være oppmerksom på at pandemisituasjonen kan gi utfordringer for innskriving og deltakelse i konfirmasjon for 2021.

Alle sokn har godkjente trosopplæringsplaner. Det var en reduksjon i deltakelsen på 1 231 barn, eller ca. 10 prosentpoeng, i breddetiltakene i trosopplæringen i 2020 sammenliknet med 2019. Det reduserte tilbudet grunnet covid-19 er hovedårsaken til reduksjonen.

Over flere år har tendensen vært svakt synkende i antall skolegudstjenester og barnehagegudstjenester. Fra 2019 til 2020 var det et dramatisk fall som kan koples til pandemirestriksjonene. Antall skolegudstjenester ble redusert fra 210 til 85, mens antall barnehagegudstjenester ble redusert med 60 fra 124 til 64.

Det samme bildet tegner seg for konserter og kulturarrangement i kirkens egen regi. Reduksjonen er på 48 %, fra 740 i 2019 til 383 i 2020. Antall besøkende totalt gikk ned fra 55 396 i 2019 til 21 027, en reduksjon 62 %. Samtidig har det blitt laget 193 digitale musikkproduksjoner av større eller mindre format i 2020 som samlet 140 000 deltakere.

2020-regnskapet for Hamar bispedømmeråd viser et mindreforbruk på 2,4 millioner kroner. Dette tilsier at vi har en sunn balanse i driften og gir økonomisk handlingsrom framover.

Vi registrerer at sykefraværet er 8,2 % i 2020, noe som er økning fra 5,4 % i 2019.

Det var i 2020 i gjennomsnitt 2,5 søknader pr. utlyst stilling, en økning fra 2,1 i 2019. Mange stillinger har ikke søkere. Det er utfordrende at den generelle rekrutteringen til vigslede stillinger har en fallende tendens.

---

¹ Når det gjelder registrering av deltakere på digitale gudstjenester og andre arrangement er både kortere og lengre deltakelse inkludert. Det er rimelig å gå ut fra at mange deltakere bare har vært innom et kort øyeblikk. Selv om ikke alle har deltatt på hele arrangementet sier tallene at kirken har lyktes med å nå ut til folk man ellers ikke kunne nå da fysiske rom måtte stenges.

Vi anser at bispedømmets ressursbruk har vært effektiv i 2020, både med tanke på utnyttelse av kapasiteten i presteskapet, arbeidsfordeling i administrasjonen og økonomiforvaltningen. Vurderingen er at tilpasningen til, og håndteringen av, pandemisituasjonen har vært tilfredsstillende.

Totalt sett vil 2020 måtte vurderes på bakgrunn av pandemien. Mye av aktiviteten har blitt sterkt redusert, eller tatt andre former. Det er unaturlig å trekke for mange slutninger om utviklingen basert på 2020, men heller se på dette som et unntaksår. Pandemien vil likeledes få innvirkning på måloppnåelsen også i 2021. Samtidig viser pandemisituasjonen hvor viktig det har vært, og er, å fortsette arbeidet med en kvantitativ og kvalitativ styrking av Hamar bispedømmes, og Den norske kirkes tilstedeværelse på forskjellige digitale plattformer. Målrettet og god informasjon i digitale medier vil bidra til at vi når bredere ut og sannsynligvis øke oppslutningen om folkekirken.

B. Resultater og måloppnåelse 2020

Tabell 4: Måloppnåelse

Strategiske mål	Resultatmål	Resultat 2019	Resultat 2020	
Gudstjenestelivet blomstrer	Vekst i antall deltakere pr. gudstjeneste		Ned 52 %	
	Flere velger kirkelig vigsel		Ned 38 %	
	Oppslutningen om kirkelig gravferd holdes oppe		Uendret	
	Flere menigheter inkluderer samisk språk i gudstjenestelivet		Økning fra 3 til 4	
Flere søker dåp og trosopplæring	Oppslutningen om dåp holdes oppe		Dåpsprosent ned 6 prosentpoeng fra 64 til 58 %	
	Oppslutningen om trosopplæringstiltakene er stabil		10 prosentpoeng færre deltakere	
	Oppslutningen om konfirmasjon holdes oppe		80 % mot 82 % i 2019 (Et fellesråd utsatt til 2021)	
Kunst- og kulturuttrykk er en del av kirkelivet	Vekst i antall deltakere på konserter og kulturarr.		74 % nedgang fra 2019.	
	Flere åpne kirker		87 mot 86 kirker i 2019. 56 % nedgang i antall dager	
Folkekirken engasjerer seg i samfunnet	Flere menigheter med diakonal betjening		Antall økt fra 71 til 73	
	Flere menigheter tilbyr fellesskap til nye i Norge		Ned 13 %	
	Arbeid med religionsdialog styrkes		Én dialoggruppe, samt dialogmøter og tankesmie	
	Kirkens digitale nærvær øker		Facebook: Følgere økt med 203, dvs. 18 %	
			Nettside: Besøk økt med 15 %	
			Instagram: Følgere økt med 143, dvs. 29 %	
			Gudstjenestelige arrangement på nett: 385 000 deltakere	
			Konsert og kultur arrangement på nett: 140 000 deltakere	
	Kirken er synlig på flere arenaer i det offentlige rom		Media, sosiale medier, podcast, samarbeid andre aktører	
Samarbeidet kirke/skole styrkes		Barnehagegudstj.: Ned 48% Skolegudstj.: Ned 60%		
Flere finner sin plass i kirkelig arbeid	Rekrutteringen til vigslede stillinger styrkes		3 vigslinger. 6 færre enn 2019	
	Flere engasjeres i frivillig tjeneste i kirka		23 % færre enn i 2019	
	Kirkelige medarbeidere trives i jobben		Medarbeiderundersøkelse: Oppfølging i alle enheter	
			Sykefravær 8,2 %. 5,4 i 2019	
	Tilbud for unge i menighetene styrkes		37 % nedgang i antall deltakere i ledertreningstiltak	

B.1 Gudstjenesteliv

Mål: Gudstjenestelivet blomstrer

B.1.1 Antall gudstjenestedeltakere

Resultatmål: Vekst i antall deltakere pr. gudstjeneste

Tabell 5: Gudstjenestedeltakelse søn- og helligdager og totalt

Prostier	Gudstjenestedeltakelse søn- og helligdag				Gudstjenestedeltakelse totalt			
	Gj.snitt 2013-2018	2019	2020	Endring i prosent 2019-2020	Gj.snitt 2013-18	2019	2020	Endring i prosent 2019-2020
Hamar	39 358	36 357	16 768	-53,9	52 381	47 954	20 576	-57,1
Solør, Vinger og Odal	40 867	38 243	18 514	-51,6	50 182	46 161	22 957	-50,3
Sør-Østerdal	33 544	28 373	12 462	-56,1	42 695	38 403	16 771	-56,3
Nord-Østerdal	15 985	13 412	7 465	-44,3	20 088	18 216	9 851	-45,9
Nord- Gudbrandsdal	25 440	23 065	12 002	-48,0	33 626	29 650	16 493	-44,4
Sør- Gudbrandsdal	39 906	34 916	18 077	-48,2	48 637	43 105	22 350	-48,1
Toten	51 310	45 726	22 737	-50,3	63 797	58 636	28 121	-52,0
Hadeland og Land	40 236	34 018	15 899	-53,3	48 240	41 469	18 204	-56,1
Valdres	25 757	24 873	13 888	-44,2	30 527	29 502	15 724	-46,7
Ringsaker	27 846	26 882	11 836	-56,0	35 590	34 236	13 971	-59,2
Sum - Hamar Bispedømme	340 248	305 865	149 648	-51,1	425 762	387 332	185 018	-52,2

Gudstjenestedeltakelsen i 2020 gikk ned med 51,1 % på søn- og helligdager, og 52,2 % totalt. Dette henger sammen med nedgangen i antall gudstjenester på 21 %, men også strenge smitteverntiltak som begrenset antallet som kunne være tilstede på hver gudstjeneste. Prosten i Toten skriver i sin årsrapport at en forklaring også er den generelle forsiktigheten hos folk til å samles i større forsamlinger, og «der man åpnet opp etter full nedstengning kom det ikke 50, men kanskje 30 og under det».

Når også de særskilte folkekirkelige handlingene som 17. mai, konfirmasjon, jul og påske ble svært redusert, slår det kraftig ut på antall deltakere gjennom året.

Tabell 6: Forordnede gudstjenester

	Gj. snitt 2013-2018	2019	2020	%-vis endring 2019-20	Ny forordning 01.01.2018
Hamar Domprosti	691	700	528	-24,6	672
Solør, Vinger og Odal prosti	691	700	549	-21,6	708
Sør-Østerdal prosti	556	566	426	-24,7	555
Nord-Østerdal prosti	310	314	245	-22,0	347
Nord-Gudbrandsdal prosti	570	521	428	-17,9	520
Sør-Gudbrandsdal prosti	792	756	572	-24,3	631
Toten prosti	734	726	615	-15,3	725
Hadeland og Land prosti	574	535	423	-20,9	542
Valdres prosti	533	542	405	-25,3	497
Ringsaker prosti	403	377	339	-10,1	391
Hamar bispedømme - sum	5 853	5 737	4 530	-21,0	5 591

Nedgangen på antall gudstjenester er betydelig, men kanskje ikke like stor som man kunne forvente. Dette skyldes blant annet, slik prosten i Ringsaker skriver: «... ekstra dåpsgudstjenester rundt om i prostiet. Disse dåpsgudstjenestene har blitt holdt for dåpsfamilier og deres nærmeste, og de har ikke kunnet være åpne for menigheten for øvrig». Dette gjelder tilsvarende for et stort antall konfirmasjonsgudstjenester som det ble nødvendig å gjennomføre høsten 2020. Dette forklarer også at nedgangen i deltakere er stor, selv om det faktisk har blitt holdt hele 4 530 gudstjenester i 2020. Et eksempel på dette er Elverum sokn, der det ifølge prosten i Sør-Østerdals årsrapport har blitt gjennomført flere gudstjenester enn forordnet på grunn av særlig behov for ekstra gudstjenester ved konfirmasjon, og dåp, men også allehelgen og jul».

Digitale gudstjenestelige aktiviteter

Kartlegging av den digitale gudstjenestelige aktiviteten² i bispedømmet viser et stort aktivitetsnivå. Fra mars til juni var det gjennomført 964 slike aktiviteter, med 135 994 deltakere. For perioden juni og ut året fikk vi aktivitetsnivået også på prostinivå:

Tabell 7: Digital gudstjenesteaktivitet juni-desember

Prosti	Aktiviteter	Deltakere
Hamar domprosti	36	20 089
Solør, Vinger og Odal prosti	39	6 371
Sør-Østerdal	21	4 973
Nord-Østerdal	19	2 252
Nord-Gudbrandsdal	36	10 259
Sør-Gudbrandsdal	31	36 275
Toten	40	64 598
Hadeland og Land	32	51 775
Valdres	36	16 580
Ringsaker	50	36 517
Hamar bispedømme - sum	340	249 689

² Gudstjenesteaktiviteter inkluderer digitale gudstjenester og publisering av preken/andakter/bønner.

Det er interessant å merke seg at antall aktiviteter gikk ned i andre halvdel av 2020, men antall deltakere gikk markant opp. At antall digitale aktiviteter gikk ned kan forklares med at det ble åpnet for flere ordinære gudstjenester i perioden etter pinse. Prostene rapporterer at menighetene i begynnelsen var entusiastiske til å skape produksjoner, men at det ble mer slitasje etter som månedene gikk. Utover året samarbeidet flere menigheter mer om å produsere. At flere menigheter deltar med krysspublisering bidrar nok til å øke antall deltakere. 1 304 digitale gudstjenestelige aktiviteter samlet 385 683 deltakere i 2020. Selv om det nok er stor variasjon blant deltakerne i tid brukt på aktiviteten, er det tydelig at menighetene har nådd bredt ut med sine nye tiltak og gjennom disse bidratt til å gjøre kirken tilgjengelig for folk når mye ble stengt ned. Prostiene har naturlig nok hatt ulikt utgangspunkt for å gå over til digital virksomhet, og derfor er det imponerende å se innovasjon og høyt aktivitetsnivå i hele bispedømmet. Det er skapt mye, lært mye og erfart mye gjennom året som vil være verdt å ta med seg videre, ikke minst med tanke på det digitale.

Tabell 8: Nattverd

	2016	2017	2018	2019	2020	Endring 2019-2020
Antall gudstjenester med nattverd	2 924	3 330	2 944	2 950	1 556	1 556 (-47,3 %)
Antall deltakere - nattverd	82 115	78 054	77 231	78 297	30 324	30 324 (-61,3 %)

Også antall nattverdsdeltakere har gått ned. Det tok tid å få på plass gode rutiner for gjennomføring av nattverd, men nedgangen henger selvsagt først og fremst sammen med generelt færre gudstjenestedeltakere. Det blir interessant å følge om den økningen vi har sett rundt nattverd-deltagelse de siste årene vil fortsette når ting normaliserer seg igjen, eller om 2020 får en varig virkning.

B.1.2 Vielser og B.1.3 Gravferd

Resultatmål: Flere velger kirkelig vigsel

Resultatmål: Oppslutningen om kirkelig gravferd holdes oppe

Tabell 9: Kirkelig vigsel og gravferd

	2016	2017	2018	2019	2020	Endring 2019-2020	%-vis endring
Medlemmer og tilhørige	312 987	311 051	308 697	305 237	302 529	- 2 708	-0,9
Folketall i Hedmark og Oppland	385 669	386 836	387 324	387 268	386 407	-861	-0,2
Prosentandel medlemmer og tilhørige	81	80	80	79	78	-1	-1,3
Kirkelige vielser	658	632	652	577	358	-219	-38
Inngåtte ekteskap i Hedmark og Oppland	1 235	1 304	1 225	1 210	954	-256	-21
Prosentandel kirkelige vigslere	53	49	53	48	37,5	10,5	
Kirkelig gravferd	3 861	3 769	3 810	3 692	3 600	-92	-2,5
Dødsfall i Innlandet, inkl. Jevnaker og Lunner	4 073	4 035	4 095	3 988	3 886	-102	-2,6
Prosentandel kirkelig gravferd	95	93	93	93	93	0	0

Det er en stor nedgang i antall vielser i bispedømmet, fra 577 i 2019 til 358 i 2020 (-38 %). Det er grunn til å tro at flere av vielsene har blitt utsatt til etter at alle restriksjoner er opphevet. Det blir derfor interessant å se i 2021 om det blir en økning i antall vielser som er «flyttet» over fra 2020. Gravferd er den kirkelige handlingen som har blitt prioritert gjennom å være karakterisert som en «viktig samfunnsfunksjon» av regjeringen. Andel kirkelig gravferd holder seg stabilt på 93 %. Resultatmålet om å holde oppslutningen om kirkelig gravferd oppe må derfor kunne sies å være oppnådd.

Selv om vi ikke har antall deltakere ved gravferd er det ingen tvil om det har vært en betydelig nedgang her. Begrensninger av smittevern hensyn fikk store konsekvenser for antall som kunne være med på gravferdene, og det har dessverre gått ut over nærstående deltakelse. Prosten i Sør-Gudbrandsdal advarer om farene med dette i sin årsrapport: «Gravferdene er kanskje folkekirkens tydeligste og sterkeste arena» og videre skriver han at «Hvis kirkens nærvær i viktige hendelser i folks liv permanent reduseres, kan det være alvorlig for folkekirken. I tiden som kommer etter smitteverntiltakene vil det være viktig å lete etter hvordan kirken kan komme inn igjen på de arenaene i folks liv som er blitt borte under pandemien».

B.1.4 Samisk språk i gudstjenestelivet

Resultatmål: Flere menigheter inkluderer samisk språk i lokal gudstjenesteordning

Fire sokn i Hamar bispedømme har hatt gudstjenester med samisk innslag i 2020, en økning på ett sokn fra 2019. Disse soknene var Elverum, Gran/Tinglestad, Tynset og Vågå. I denne gjennomgangen ser vi at tradisjonelle sokn som Elgå og Øye ikke fikk gjennomført gudstjenester slik som de har hatt

tradisjon for, antageligvis grunnet covid-19. Resultatmålet om at flere menigheter inkluderer samisk språk i lokal gudstjenesteordning er imøtekommet, noe vi er veldig fornøyd med.

Vi vil i 2021 ha større fokus på det samiske i gudstjenestelivet, blant annet med å forsøke å opprette et utvalg for samisk kirkeliv på bispedømmenivå.

B. 2 Dåp og trosopplæring

Mål: Flere søker dåp og trosopplæring

B.2.1 Dåp

Resultatmål: Oppslutningen om dåp holdes oppe

Bispedømmet har over år hatt en svakt fallende tendens, men for 2020 er nedgangen tydeligere. Trolig innvirker pandemisituasjonen også på oppslutningen om dåp. Likevel ser vi at situasjonen varierer ulike steder i bispedømmet. Enkelte steder har betydelig større nedgang enn andre. Det finnes også sokn og fellesråd som har økning i dåpsprosenten fra 2019 til 2020.

Tabell 10: Antall døpte/dåpsprosent i Hamar bispedømme 2013-2020

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Antall døpte	2 368	2 339	2 285	2 199	2 240	2 099	2 037	1771
Dåpsprosent*	69,8	67,6	67,8	65,6	68,0	66,3	64,2	58,2

*Dåpsprosent er satt ved å se antall døpte med bosted i bispedømmet i forhold til antall fødte samme år

For bispedømmet som helhet var nedgangen i dåpsprosent fra 2019-2020 på 6 prosentpoeng. Hvis vi analyserer på prostinivå er det nedgang i alle prosti, men likevel nokså store forskjeller. Sør-Gudbrandsdal prosti har en nedgang på bare 3 prosentpoeng. Toten og Ringsaker prosti har begge nedgang på 5 prosentpoeng, altså mindre nedgang enn gjennomsnittet for Hamar bispedømme. For Hamar domprosti er imidlertid nedgangen på 11 prosentpoeng. Toten, Ringsaker, Hamar og Sør-Gudbrandsdal er prostier i mjosdistriktet, alle med byer og tettbygde strøk, i tillegg til noen landlige områder. Det er vanskelig å peke på noen klar årsak til at utviklingen skulle være så ulik.

Tabell 11: Utvikling i dåpsprosent 2018 - 2020

	2018	2019	2020	Utvikling
Hele bispedømmet	66	65	57	-8
Sør-Gudbrandsdal prosti	64	58	55	-3
Ringsaker prosti	70	65	60	-5
Toten prosti	71	62	57	-5
Hamar domprosti	55	57	46	-11

Det knytter seg usikkerhet til om de innrapporterte tallene er tilstrekkelig kvalitetssikret. Med utgangspunkt i det som så ut til å være en svært lav dåpsprosent i Lillehammer fellesrådsområde, på kun 30 %, ble det foretatt dialog med lokalt nivå. Det viste seg at det hadde vært teknisk utfordring med overføring til og oppdatering av Medlemsregisteret. Når dette problemet ble løst, så tallene annerledes ut. Dette tydeliggjør behovet for å bedre kvaliteten i registrering av døpte i Medlemsregisteret. Det har ikke vært mulig av tidshensyn å foreta tilsvarende undersøkelser i kontakt med de øvrige fellesrådene. Det er svært utfordrende når døpte ikke blir registrert.

Fellesrådsområder med økning i dåpsprosent

På fellesrådsnivå ser vi at det også finnes områder med stabilitet eller økning i dåpsprosenten. I et lengre perspektiv enn de siste tre år har nok også her prosenten gått noe ned, men likevel har disse fellesrådsområdene de tre siste årene, også gjennom en pandemi, klart å beholde en positiv tendens, i tråd med resultatmålet om å holde oppslutningen om dåp oppe.

Tabell 12: Fellesrådsområder med stabilitet eller økning i dåpsprosent 2018 - 2020

	2018	2019	2020
Gran	66	67	67
Søndre Land	71	58	71
Åsnes	65	68	77
Engerdal	80	100	100
Nord-Aurdal	70	66	77

Hamar bispedømme har arbeidet med å sette fokus på dåp på ulike måter gjennom 2020. Egne dåpsgudstjenester har på grunn av pandemien blitt et ofte anvendt tiltak. Drop-in-dåp har blitt tilbudt i alle prostier.

Prosten i Solør, Vinger og Odal skriver i sin årsrapport:

Enkeldåp og drop-in dåp går igjen som noe en ønsker å ta med seg inn i tida når det blir normalt igjen. Det å tilby familier mulighet for personliggjøring av dåpen, ser de ansatte som et gode for framtida.

Kampanjen med drop-in-dåp som ble gjennomført høsten 2020 hadde som resultat at i alt 29 personer ble døpt. Det er nesten 2 prosent av det totale antallet døde, og slik sett et viktig bidrag til at dåpsprosenten ikke falt ytterligere.

Som prosten i Sør-Østerdal skriver i sin årsrapport:

Drop-in dåp har vært et av tiltakene for å senke terskelen til dåp og gjøre den mer tilgjengelig – ikke minst for større barn, ungdom og voksne.

Når Den norske kirke ikke lenger skulle motta fødselsmeldinger, var det spenning knyttet til hvordan dette ville påvirke oppslutningen om dåp. Men helhetlig sett må det kunne sies at dette ikke har ført til et tydelig fall i oppslutning. Hamar bispedømme har over tid hatt en svakt fallende tendens i oppslutningen om dåp. Vi tror hovedsakelig det er pandemien som forsterker tendensen for 2020. Samtidig blir det viktig å holde fokuset på dåp oppe i møte med den tiden hvor restriksjoner og smittevern ikke lenger er en begrensning.

B.2.2 Trosopplæring

Resultatmål: Oppslutningen om trosopplæringstiltakene er stabil

Nedstenging av samfunnet gjorde det vanskelig å gjennomføre mange av tiltakene. Dette kommer tydelig fram av årets tall. Gjennomsnittlig antall gjennomførte timer trosopplæring i menighetene i 2020 er 158,1 av 305,7 planlagte timer, mot 251,2 gjennomførte timer i 2019. Dette gir en nedgang på 93,1 timer sett opp mot 2019.

I snitt har 7100 av 13 221 inviterte barn og unge i målgruppen 0-18 år benyttet seg av trosopplæringstilbud i 2020. Dette inkluderer ikke digitale møtepunkter og oppslutningen rundt disse. Det må understekes at antall deltakere i målgruppen er antall invitasjoner som ble sendt ut. Når arrangement avlyses, reduseres antallet i målgruppen.

Tabell 13: Andel deltakere av antall i målgruppa i sju breddetiltak i Hamar bispedømme 2018 -2019 og hele landet

	2019 163 godkjente planer			2020 163 godkjente planer			2019 Hele landet %	2020 Hele landet %
	Antall deltakere	Antall i målgruppa	Del- takelse %	Antall deltakere	Antall i målgruppa	Del- takelse %		
Dåpssamtale	2 108	1977	107	1932	1740	111	99	101
Fireårsbok	1 186	2426	49	978	2345	42	42	38
Tiltak 6-åring	630	1 924	33	736	1676	44	29	28
Tårnagenthelg	697	2 385	29	365	1462	25	24	23
Lys Våken	684	3 875	18	308	773	40	21	20
Konfirmasjon	2 763	3 365	82	2572	3199	80	82	80
Året etter konfirmasjon	276	3120	9	209	2026	10	13	10
Gjennomsnitt alle tiltak	8331	19 141	44	7 100	13 221	54	43	42,9

- *Dåpssamtalen* står sterkt med 111 % oppslutning.
- *Fireårsbok* har vi invitert nesten like mange til som i 2019, men oppslutningen har gått ned med 7%. Noen menigheter har valgt å reise rundt å legge boken i postkassene og har derfor fått høy oppslutning. Noen har valgt å gi et tilbud med færre timer.
- *Breddetiltak for 6-åringer*: 18 menigheter valgte å avlyse tiltaket, mens 6 menigheter lagde tilpassede tiltak. Antall inviterte har gått noe ned, mens antall deltakere har økt.
- *Tårnagenthelg*: 80 tiltak ble avlyst. Dette er 49 % av de planlagte tiltakene. 15 av tiltakene ble endret til digitale tiltak eller ulike vandringer.
- *Lys Våken*: Lys våken arrangeres første helgen i advent. Dette var en tid da landet stengte ned igjen. Kun 773 personer ble invitert til Lys Våken. 111 av tiltakene ble avlyst. Av de inviterte er det 40 % oppslutning. Det ble laget 6 nye tiltak på grunn. 56 personer så tiltaket digitalt. En menighet valgte å sende ut brev til alle i målgruppen med oppgaver og en refleksengel og innbydelse til vandring på kirkegården.
- *Året etter konfirmasjon*: 29 % av menighetene har avlyst tiltak. Manglende møtepunkter og lederoppgaver til ungdommene har vært en stor utfordring. Noen menigheter har sendt hilsen i posten, andre har holdt digitale samlinger. Noen rakk å møte en del av ungdommene før 12. mars. Menighetene som hadde leir før 12. mars kunne gi tilbud om å være ledere på leir dette året. Furnes menighet rapporterer om 41 ungdomsledere fra 16-18 år.

Gjennom året har det vært stor kreativitet blant de som arbeider med undervisning. Mange nye tiltak er skapt. Vandringer på kirkegården, stolpejakt, TikTok-hilsen, utearrangement med lystenning, lysvandring om julen med julekrybbe i garasjen på kirkegården, geocoaching for barnefamilier, ungdomstreff på zoom, samtaler på telefon, filmer som legges ut på Facebook eller nettet.

Kartlegging av digitale trosopplæringsaktiviteter i bispedømmet viser et stort aktivitetsnivå. Fra mars til juni har 59 % av menighetene registrert 387 digitale aktiviteter med 50 635 deltakere. Av dette var 43 % digitale opplegg for konfirmanter og 33 % digitale opplegg i trosopplæringen. 39 % melder at de har gjennomført fysiske aktiviteter med konfirmantene i denne perioden og 23 % innen annen trosopplæring. 133 tiltak samlet 1 235 deltakere.

Vi ser av dette at da Norge stengte ned på grunn av pandemi gikk antallet fysiske arrangement ned. Manglende mulighet til å samles fysisk ble kompensert med nye digitale tilbud. Blant registrerte digitale deltakere er også registrert de som bare har sett deler av opplegget.

Landet åpnet opp igjen på høsten og flere fikk gjennomføre planlagte eller fysiske tiltak. Dette er nok årsaken til at digitale aktiviteter for konfirmanter og i trosopplæring gikk ned. 73 % av menighetene registrerte 85 digitale aktiviteter med til sammen 23 861 deltakere i andre halvdel av året. På høsten ble det også gjennomført konfirmasjoner og det var oppstart med nytt konfirmantkull. De som startet opp med konfirmanter tidlig på høsten fikk gjennomføre fysiske samlinger.

B.2.3 Konfirmasjon

Resultatmål: Oppslutningen om konfirmasjon holdes oppe

Tabell 14: Konfirmantoppslutning

År	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Konfirmerte	3 431	3 470	3 299	3 060	2 971	2 956	2 763	2 617
Konfirmasjonsprosent av døpte 15-åringer med bosted i bispedømmet	90	91	88	86	85	83	82	80
Andel av 15-åringer som konfirmerte seg	71	72	68	64	65	67	61	58

Andel konfirmerte av døpte 15 åringer i Hamar bispedømme har gått ned med 10 prosentpoeng siden 2013 og 5 siden 2017. Andelen av alle 15 åringer som konfirmerer seg har gått ned med 13 prosentpoeng siden 2013 og 7 siden 2017. Det er relativt betydelig variasjon i oppslutningen om konfirmasjon mellom årskullene i de enkelte menighetene. Tendensene er de samme som i 2019, der med lavest tilslutning til konfirmasjon i de urbane delene av bispedømmet, og høyere i de mer spredtbygde områdene av bispedømmet.

Det er gledelig at i Raufoss menighet har andel konfirmerte blant døpte 15-åringer gått opp fra 57 % i 2019 til 80 % i 2020. Vestre Toten har i sin helhet økt fra 41 % til 65 % når det gjelder antall konfirmerte av alle 15 åringer. Gran har økt fra 53 % til 75 %, Gausdal fra 58 % til 103 % og Vestre Slidre fra 53 % til 113 %. Når det gjelder i små menigheter, kan variasjonene være store fra år til år, da det skal lite til for at prosenten endrer seg.

I en tid med større valgmuligheter og en noe løsere tilknytning til kirken, vil innholdet i konfirmantopplegget og ikke minst ungdommens første møte med konfirmanttiden, være viktig. Kvaliteten på informasjon og kommunikasjon knyttet til oppmeldingen til konfirmasjon vil kunne ha avgjørende betydning for den totale oppslutningen. Andre viktige faktorer er fleksibilitet overfor konfirmantene gjennom tilpasning og samhandling med andre.

Alle menighetene i Hamar bispedømme med unntak av Vang i Valdres utsatte konfirmasjonen til høsten 2020. Vang har utsatt konfirmasjonen til våren 2021. Mange av menighetene gjennomførte flere konfirmasjonsgudstjenester enn tidligere for å kunne opprettholde smittevern med mindre grupper og romme deltakelse av familie i kirken. Flere menigheter opplevde at konfirmasjonene høsten 2020, tross restriksjoner, ble en høytidelig og verdig avslutning på konfirmanttiden. Dette året var det flere menigheter som ikke fikk gjennomføre sitt ordinære leirtilbud. Flere arrangerte bo-hjemme-leir. Noen menigheter brukte opplegget til KFUK/M, Camp Corona.

Ansvarlige for konfirmantundervisningen har vist stor kreativitet for å møte konfirmantene. Det har blitt gjennomført undervisning på mail, det er blitt laget vandringer ved kirkene, nettquiz, pilegrimsvandring, det har blitt laget filmer og man har gjennomført undervisning på nett. Facebook har blitt brukt både til å kommunisere med foreldre og konfirmanter. Mange har også klart å møte konfirmantene i små grupper. Fasteaksjonen 2020 ble arrangert digitalt.

B. 3 Kunst og kultur

Strategisk mål: Kunst- og kulturuttrykk er en del av kirkelivet

B.3.1 Deltakere på konserter og kulturarrangementer

Resultatmål: Vekst i antall deltakere på konserter og kulturarrangementer

Tabell 15: Konserter og andre kulturarrangement avholdt i kirkene i Hamar bispedømme

	Konserter, musikkandakter o.l				Andre kulturarrangement			
	Egne		Andre		Egne		Andre	
	Antall	Deltakere	Antall	Deltakere	Antall	Deltakere	Antall	Deltakere
2017	567	48 773	422	68 660	262	12 763	48	8 176
2018	498	43 654	403	70 896	292	11 297	62	13 481
2019	488	44 423	437	68 319	252	10 973	61	5 188
2020	301	15 524	181	11 299	82	5 503	18	1 247

Tallene for konserter og andre kulturarrangement viser at smittevernstiltakene har hatt meget stor påvirkning for 2020. Den største nedgangen ser vi på konserter o.l. arrangert av andre enn menigheten selv. Her er det ca. 60 % færre konserter og en nedgang i antall publikummere på hele 83 %. Menighetene har i noen grad klart å opprettholde antall konserter, musikkandakter o.l. med en nedgang på ca. 40 % antall konserter og 75 % færre publikummere.

Etter en periode med avlysninger våren 2020, har man i større grad gjennomført konserter under gjeldende smittevernstiltak gjennom høsten. Selv om vi ser en stor nedgang i antall arrangementer og deltakere, så har menighetenes digitale tilbud vært med på å kompensere for nedgangen. Menighetene har hatt 193 digitale produksjoner på kunst og kultur med 140 534 registrerte deltakere. Antallet deltagere er vanskelig å se i sammenheng med tallene for fysiske konserter, da disse ikke viser om «deltageren» faktisk har fått med seg arrangementet, eller bare er registrert og har sett litt av videoen. Det er likevel interessant å se at «antall deltagere» på de 68 arrangementene som er sortert under salmer og kortere musikalske innslag står for 50 % av deltagere. Dette tyder på at det er mer effektivt med kortere produksjoner enn lange konserter.

Antall kor er stabilt både for voksne og barn, men begge kategoriene har en nedgang i antall medlemmer på ca. 15 %. Smittevernstiltakene har gjort det vanskelig å øve jevnlig, og aktivitetsnivået for korene, med noen unntak, har vært på et minimum. Dette påvirker nyrekruttering til kor, og noen slutter fordi man ikke har en konsert å se fram mot. Det reelle tallet for antall medlemmer i kor vil kanskje vise seg tydeligere for neste årsrapport.

Til tross for fortsatt usikkerhet, planlegger noen av de større festivalene i bispedømmet å gjennomføre tilpassede program. Litteraturfestivalen på Lillehammer har i varierende grad samarbeidet med den lokale kirken de siste årene. For 2021 har imidlertid festivalen leid kirken gjennom hele festivalen, da de har behov for å ta i bruk alle større lokaler i byen. Det er spennende å

se om dette kan føre til et tettere samarbeid mellom menighet og festival i årene som kommer.

B.3.2 Åpne kirker

Resultatmål: Flere åpne kirker

Hamar bispedømme hadde i perioden 2017-2019 positiv utvikling knyttet til både antall åpne kirker og dager hvor kirkene har vært åpne. For 2020 har antall åpne kirker holdt seg stabilt, men antall dager har gått kraftig ned.

Tabell 16: Åpne kirker 2017 - 2020

	2017	2018	2019	2020
Åpne kirker	68	74	86	87
Antall dager	2836	3766	3890	2163

Prosten i Solør, Vinger og Odal skriver i sin årsrapport:

Allehelgens-helga med flere små gudstjenester og åpen kirke på tider kirken ikke pleier å være åpen har gitt gode tilbakemeldinger. Jeg tror noen menigheter vil ha mer åpne kirker framover.

Nasjonale kampanjer som åpen kirke ved Allehelgen, påvirket mange sokn til aktivitet på området. Imidlertid ser det ikke ut til at den nasjonale kampanjen «Sommerkirken» hadde like stor effekt. Mange sokn rapporterer at det kun har vært 1-2 dager med åpen kirke, og på forespørsel oppgis at tiltaket dreide seg om åpen kirke ved Allehelgen.

37 av soknene har hatt åpen kirke 1-2 dager og 50 mer enn 2 dager. 18 sokn har åpen kirke med et omfang på minst 50 dager årlig. Til sammen står disse 18 soknene for et samlet antall på 1624 dager, eller 75 % av det totale antallet dager med åpen kirke i Hamar bispedømme i 2020.

72 sokn har ikke hatt tilbud om åpen kirke i 2020. Det betyr at 109 av 159 sokn har svært lav eller ingen aktivitet på området åpne kirker.

Variasjonen mellom prostiene er stor. For 2020 har to prostier økende tendens i antallet dager med åpen kirke (grønt i tabellen), to prostier opprettholder en stabilitet, mens hele seks prostier har sterkt nedgang (rødt). Det er nok uttrykk for ulike valg lokalt knyttet til om åpen kirke var aktuelt tiltak eller ikke i et år med pandemi.

Tabell 17 : Åpne kirker antall dager per prosti 2018-2020

	2018	2019	2020	Endring prosent 2019-2020
Hadeland og Land prosti	121	197	383	94%
Hamar domprosti	105	94	116	23%
Sør-Gudbrandsdal prosti	277	492	378	-23%
Toten prosti	140	139	127	-9%
Solør, Vinger og Odal prosti	159	164	105	-36%
Ringsaker prosti	236	332	170	-49%
Nord-Gudbrandsdal prosti	987	918	364	-60%
Sør-Østerdal prosti	679	612	177	-71%
Nord-Østerdal prosti	510	396	175	-56%
Valdres prosti	552	546	168	-69%

Det er nødvendig å fortsette et strategisk og målrettet arbeid for å øke antallet åpne kirker. Mot slutten av 2020 vedtok Hamar bispedømmeråd å avsette stimuleringsmidler som fellesrådene kan søke på, for å øke antallet åpne kirker. I dialog med Nasjonalt pilegrimssenter blir vi stadig minnet om at åpne kirker er sterkt ønsket av pilegrimene som går langs ledene mot Nidaros. I tillegg er åpne kirker attraktive å besøke for andre på reise, og for lokalbefolkning. For å realisere ønsket om økning, behøves tett dialog mellom begge arbeidsgiverlinjer, råd og frivillige.

B.4 Kirke og samfunn

Strategisk mål: Kirken engasjerer seg i samfunnet

B.4.1 Diakoni

Resultatmål: Flere menigheter med diakonal betjening

Hamar bispedømme har blitt styrket med nye diakoner i 2020. En 100-prosent stilling ble opprettet i Raufoss, i tillegg til en 50-prosent stilling i Nordskogbygda. Begge stillingene er blitt besatt. I Raufoss har menigheten merket behovet for å styrke tilbudet til ungdommer, og lagde en diakonstilling med ungdomsdiakoni som profil. I Nordskogbygda videreføres et prosjekt med besøkstjeneste og møteplasser i lokalsamfunnet.

8 av bispedømmets 10 prostier har diakonal betjening. Av 162 sokn i bispedømmet har 73 sokn diakonal betjening. I de 2 prostiene der det ikke finnes diakonal betjening, bemerker begge prostene at det er et stort utviklingspotensial i det frivillige arbeidet. En annen prost der det er diakonal betjening, skriver: "Å ha diakon virker som å være en nøkkel til systematisk frivillighet i menighetene."

En tendens på tvers av prostiene er at sjelesorgsamtaler har økt med 25 %. Deltakelse ved tilbud knyttet til sorg har også økt med 10 %. Dette er verdt å merke seg da det er nedgang i både tilbud og dermed deltakelse i bispedømmets arbeid for eldre, for funksjonshemmede, og for mennesker med annen etnisk bakgrunn. Noe av grunnen til det reduserte tilbudet er at sykehjem og institusjoner var lukket for besøk i store perioder for å beskytte beboerne mot smitte. Når disse tilbudene ble redusert er det fint å se at menighetene har økt sin innsats på samtaler på andre måter, blant annet ved å ringe til mennesker som har ønsket kontakt.

B.4.2 Integrering

Resultatmål: Flere menigheter tilbyr fellesskap til nye i Norge

Menighetenes årsstatistikk viser at det i 2020 var 26 tilbud i forbindelse med integreringsarbeid, hvorav 24 var rettet mot innvandrere. Det er en nedgang fra 2019 på 13 %. Det er mulig disse tiltakene er påvirket av et år med pandemi.

B.4.3 Religionsdialog

Resultatmål: Arbeid med religionsdialog styrkes

Bispedømmet har opprettholdt tankesmien for religionsdialog. Det har blitt avholdt to møter. I denne tankesmien sitter medlemmer som representerer de fem av byene i bispedømmet, og målet er å være et sted for inspirasjon og deling av erfaringer. Tankesmien utøver ikke selv religionsdialog. Tankesmien har blant annet gitt innspill til det pågående arbeidet med fagdag om religionsmøte på Hundorp i 2021 i anledning 1000-årsjubilet for Olav den helliges møte med Dalegudbrand.

Medlemmene rapporterer liten eller ingen aktivitet i menighetene på dette feltet under pandemien.

B.4.4 Digitalisering

Resultatmål: Kirkens digitale nærvær økes

I Hamar bispedømme har kirkens digitale nærvær økt betydelig i 2020. Vi ble kirke på nett i løpet av noen uker i mars. Nå skal vi følge opp slik at vi kan videreutvikle det som er satt i gang. Et 18 måneders kommunikasjonsprosjekt startet opp 1. august 2020 med mål:

- Menighetene i Hamar bispedømme skal ha oppdaterte nettsider
- Menighetene er aktivt tilstede i sosiale medier for medlemmer og andre som benytter kirkens tjenester lokalt
- Det er mulig å melde til dåp på alle menigheters nettsider
- Internkommunikasjon forbedres gjennom funksjonell digital kommunikasjon

Pandemien satte en stopper for fysisk tilstedeværelse. Allerede søndagen etter nedstenging var den første menigheten i gang med direktesending på Facebook. Inn mot påske, tre uker etter stenging av kirkene hadde flere menigheter opprettet Youtube-konto og startet Podcast. Det er ikke bare den samfunnsrettede virksomheten som er blitt digitalt. Også internt har det skjedd et digitalt løft, ved at møter mellom ansatte i menigheter, prostier og på tvers av bispedømmer er flyttet til MS Teams.

Sterkere sammen

7 av 10 mener digital aktivitet er et godt supplement til fysiske aktiviteter. De fleste har et positivt syn på digital kommunikasjon, men 40 % har ikke det de trenger for å tilby digitale aktiviteter. Å flytte kirken på nett har krevd utstyr, kompetanseheving og teknisk bistand. I Hamar bispedømme har vi møtte disse behovene gjennom å

- Sette av midler til utstyr som menigheter og fellesråd kan søke på
- Sende ut jevnlig nyhetsbrev med informasjon, tips og triks, erfaringsdeling og heiarop
- Etablere en gruppe med kontaktpersoner fra hvert prosti for teknisk hjelp

Læringskurven var bratt og slitasjen stor på de ansatte, viser rapportene fra prostiene. Etter hvert som situasjonen vedvarte, startet menighetene å samarbeide tettere slik at digital produksjon kunne gå på rundgang. Etter hvert ble gudstjenestene færre og kortere (fra 1200 i starten av perioden til vel 300 siste halvår), uten at det gikk ut over besøkstallet. Tvert imot. Antall deltakere er nesten doblet i

samme periode! Medlemsundersøkelsen vår viser at folk setter pris på gudstjeneste fra den lokale kirken sin og ikke bare bli henvist til nasjonale tilbud.

Menighetene på nett og i sosiale medier

83 % av menighetene i Hamar bispedømme en aktiv nettside. Nesten alle (95 %) har en Facebookside, og en tidel har opprettet side i løpet av 2020. 56 000 personer liker menighetene våre på Facebook. Det vil ikke være mulig å sammenligne tall fra 2018 og 2019 ettersom sammenligningsgrunnlaget er så ulikt. Prostivis fordeler digital tilstedeværelse seg slik – i prosent:

Tabell 18: Menigheter på nett - %

Prosti	Svarprosent	Aktiv nettside*	Facebook	Insta	Snap	Youtube	Annet
Hadeland og Land	50%	86	100	29	29	14	
Hamar domprosti	38%	100	100				
Nord-Gudbrandsdal	81%	92	100				15
Nord-Østerdal	61%	64	100				
Ringsaker	100%	100	100		20	60	
Solør, Vinger og Odal	60%	100	100	17		25	
Sør-Gudbrandsdal	71%	83	83			17	33
Sør-Østerdal	88%	38	81				19
Toten	87%	85	100			8	15
Valdres	88%	81	86	29		5	48

*Oppdateres min. 4 ggr pr. måned.

Når det gjelder kolonnen «Annet» er dette podcast, vimeo, twitter, TikTok og annet. I år har vi sett en markant økning av Youtubekanaler. Det skyldes trolig at menighetene har trengt en plattform å publisere videoer på før deling til sosiale medier.

Bispedømmekontoret

En planlagt satsing på rekruttering starta i februar, men måtte utsettes på grunn av pandemien. Vi fikk likevel mye utav det med nye fine bilder og oppdaterte nettsider for jobbsøkere. Vi opprettet også en ordning med *Nyhetsbrev* for ledige stillinger. Den største effekten fikk vi likevel i sosiale medier med Instagram. Her lot vi unge prester ta over kontoen og dele fra hverdagen sin.

Sosiale medier

Tabell 19: Følgere på sosiale medier

Plattform	Følgere 1.1.2019	Følgere 1.1.2020	Endring 2019-2020	Følgere 1.1.2021	Endring 2020-2021
Facebook Biskop Solveig	0	2 564	2 564	4 002	1 438
Facebook bispedømmets side	864	1 139	275	1 342	203
Facebook Idebank for menigheter i Hamar bispedømme				31	31
Instagram @Hamar bispedømme	361	489	128	632	143

Facebooksiden «Den norske kirke – Hamar bispedømme» bruker vi til informasjon og deling av allerede produsert stoff på www.kirken.no/hamar. Aller mest treff i 2020 fikk vi rett etter at landet ble pandemistengt 12. mars. Vi traff 11 400 personer 16. mars, da biskop Solveig snakket om annerledes dager i Pod for Gud og hvermann.

Biskop Solveig sin side er mer personlig. Der følger vi biskopens gjøremål og får innlegg til refleksjon, trøst og ettertanke. Da pandemien slo til begynte biskopen å dele «Tankar inn mot natta». Den har jevnt over truffet rundt 2000 hver kveld. Innlegget fra 5. september. «Det er ikkje synd å elska den ein elsker!» nådde 227 609 personer. Siden fikk 500 ny følgere og 16 940 personer delte, likte eller kommenterte innlegget.

www.kirken.no/hamar har hatt 56 000 leseøkter, og det er 15,3 % flere enn 2019 (48 000). Tallet på sidevisninger var på 37 000 og det er en økning på 13,9 % (32 000). De fleste kommer inn på siden fra sosiale medier, i hovedsak Facebook. Det tyder på at det fungerer godt å lenke nettartikler til SoMe. På en god andre plass ligger Google, og da googler de seg fram til det de ønsker å se, leser den siden og går ut igjen. Nettsiden brukes for å finne informasjon om ansatte, telefonnummer og ledige stillinger. Datoen med mest besøk var 20. februar med nyhetsaken om brann i Dombås kirke. Mobile enheter står for 70 % av trafikken.

Pod for Gud og hvermann øker oppslutning. Det var 14 % flere avspillinger i 2020 mot året før, med 9 produserte episoder (10 i 2019). Opptak gjennom Teams har gjort det lettere å få tak i mer profilerte gjester. I mai gjorde vi opptak med barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad midt i den mest hektiske koronatida. Podcasten brukes for å få profilerte personer i tale om kirke og samfunn. Andre gjester i 2020 var

- Biskop Solveig om koronasituasjonen
- Lars Mytting med ny bok høsten 2020
- Årlig pod med leder for TV-aksjonen, i 2020 WWF

B.4.5 Kirken i det offentlige rom

Resultatmål: Kirken er synlig på flere arenaer i det offentlige rom

Folkekirken i Hamar bispedømme står sterkest i landet med 62 % som har en positiv holdning til kirka. Medlemsundersøkelsen fra Opinion for 2020 viser at den positive holdning til kirka er økende.

I november hadde vi en kampanje for drop-in-dåp ved hjelp av innholdsmarkedsføring og annonsering. I tillegg fikk vi en rekke medieoppslag i alle lokal- og regionaviser. 760 000 personer så artikkelen vår. Det har vært rundt 100 oppslag/artikler om dåp i løpet av året i hele bispedømmet.

Folk søker til kirken i krisetid. Dette året har gitt oss ekstra stor oppmerksomhet både blant folk, og ikke minst i media. Kirkebrannen på Dombås ga stort trykk i media både lokalt og nasjonalt, og gjennom hele pandemien har det vært jevnlig oppslag med ulike koronarelaterte vinklinger. Det var i Hamar bispedømme den første bølgen med koronasmitte og karantene kom. Dermed fikk vi hele landets søkelys på oss allerede tidlig i februar.

- Koronakonsekvenser – februar og ut året, fra bruk av særkalk til stengte gudstjenester, makstall ved gravferd, ensomhet, utsatte visitaser mv. (på alle plattformer nasjonalt).
- Flere på digitale gudstjenester – NRK oppslag etter påske.
- Kirkeklokking 8. mai og i pinsen.

Biskopens stemme blir hørt, og både kronikker og innlegg på Facebook fanges opp og gir nyhetsoppslag. Størst oppmerksomhet fikk biskopen for sitt innlegg mot SIAN (Stopp islamiseringen av Norge) som hadde planlagt arrangement flere steder i landet. Her ble det forsideoppslag i riksavisene og i etermedia. Innlegget ble fulgt opp med kirken som medaktør, for å markere motstand da SIAN kom til Hamar i september.

Andre oppslag med god rekkevidde:

- Inspirasjonskorpset som samarbeidspartner til tiltaket fra statsforvalteren - juni
- Barføtte biskoper på Hadeland - august
- Åpning av kunstverk langs pilegrimsleden – Tankeplass september
- Lansering av Hundorp 2021 med biskopmøte på Dale-Gudbrand
- Debatt om kvinnediskriminering – september/oktober

B.4.6 Samarbeid skole/kirke

Resultatmål: Samarbeidet skole/kirke styrkes

Tabell 20: Antall skole- og barnehagegudstjenester

	2016	2017	2018	2019	2020
Skolegudstjeneste	229	217	207	210	85
Barnehagegudstjeneste	135	119	126	124	64

Antall skolegudstjenester og barnehagegudstjenester har sunket betraktelig i 2020. Prosten i Ringsaker sier i sin årsrapport «at antallet for skoler og barnehager klart er redusert i 2020. Dette har en klar sammenheng med koronapandemien og smittetrenden».

Prostenes rapporter beskriver derimot en stor kreativitet i det å opprettholde samarbeidet med skoler og barnehager. Dette arbeidet vil ikke nødvendigvis komme fram i en statistikk.

Mange opplevde at skolen avlyste samlingene i kirken før jul da de ikke turte å komme av hensyn til smittevern. I Gran møtte de denne utfordringen slik prosten beskriver i sin årsrapport:

Vi tok kontakt med skoler og barnehager for å høre om hvilke behov de hadde. Innendørs skolegudstjenester ble i stor grad avlyst. «Jul på 4 hjul» ble rigget som et alternativ i Gran. Kirkestaben tok på seg rollene i et julespill som ble fremført fra en lastebil. Den kjørte rundt og oppsøkte barnehager og skoler. Det ble en stor suksess, med god omtale i lokalavisen.

I Lillehammer ble det arrangert adventsvandring for barnehagene, og i Ringsaker og Vestre Toten ble det laget en film om julen som ble sendt til barnehagene. I Gausdal ble det tatt opp en gudstjeneste i et fjøs som ble sendt til skolene. I Nord-Odal fikk de bygget en stor krybbe som sto utendørs i Sand sentrum hele adventstida. Der var det besøk av store og små.

Smittetrykket varierte noe i bispedømmet rett før jul. Derfor var det noen steder mulig å gjennomføre samlingene i kirkene. I Østre Toten ble det gjennomført flere samlinger i kirken for skolene, slik at de kunne komme i små grupper.

Tabell 21: Besøk i og av skole og barnehage

	2019	2020
Besøk i skoleklasse	228	176
Besøk i barnehage	118	70
Skolebesøk i kirken	58	44
Barnehagebesøk i kirken	58	35

Med en pandemi er det viktig å bruke mulighetsrommet. Antallet besøk på skolene og barnehagene har holdt seg rimelig godt på tross av pandemien. Noen steder hvor besøket i barnehagene gått ned har menighetene gjort avtale med barnehagene om et digitalt opplegg.

Prosten i Sør- Østerdal beskriver her hvordan de i Elverum endret på en påsketradisjon til noe nytt og spennende i samarbeidet mellom kirke og barnehage:

Da barnehagebarna ikke kunne komme til Elverum kirke før påske og pynte kirkerommet med påskepynt slik man pleier, førte man tradisjonen med å pynte kirka videre til årets 17. mai. Da var også gudstjenesten avlyst og rommet stengt for store forsamlinger. Men utenfor kirka pyntet barnehagebarna gjerdet foran Elverum kirke med nesten 600 maiblomster de hadde laget i papp i rødt, hvitt og blått. Denne hilsenen fra barna og fra kirka på nasjonaldagen ble lagt merke til. Den viser hvordan en god samarbeidsrelasjon kom til uttrykk på den ny måte – og vi kunne være kirke for folket på vårt sted.

Kurs om *ny overordnet del, verdier og prinsipper* og kompetansemål i ulike fag, vil holdes i alle prostier med undervisningsansatte og prester. Dette skal styrke samarbeid og skape motivasjon og forståelse for hvordan skole/kirke-samarbeid i fortsettelsen kan utvikles.

B.4.7 Skaperverket

Bispedømmets strategiske mål: Kjempe for menneskeverd og verne om skaperverket

Det rapporteres om 51 grønne menigheter i 2020, som er samme antall som i 2019. Dette utgjør 31,4 % av menighetene i bispedømmet.

B.4.8 Misjon

Bispedømmets strategiske mål: Fornye engasjementet for misjon og diakoni

Pandemien har brakt forandring inn i arbeidet med misjon. Hamar bispedømme hadde planlagt inspirasjonssamlinger i hvert prosti, hvor blant annet misjon skulle være tema. Dette måtte utsettes på ubestemt tid på grunn av pandemien. I tillegg førte signal om endringer i misjonsorganisasjonenes økonomiske forpliktelser for Samarbeid Menighet og Misjon til at ny gjennomtenkning av ivaretagelsen av fagfeltet ble aktuelt.

B.5 Rekruttering og frivillighet

Strategisk mål: Flere finner sin plass i kirkelig arbeid

I 2020 har Hamar bispedømme erfart at rekruttering er vanskelig. Det har vært få eller ingen søkere til utlyste stillinger. 4-5 stillinger har vært utlyst inntil 4 ganger det siste året, uten søkere og dermed ingen tilsetninger.

6 personer fra Hamar bispedømme ble godkjent etter paragraf 5 og 6 i evalueringsnemnda. Mange av disse har eksamener de må fullføre før ordinasjon. Tre har fått tilrettelagt slik at de kan jobbe som prestevikar med fullmakt fra biskop mens de gjør ferdig studiene. Dette har dekket opp vakanser som vi har hatt over lengre tid.

B.5.1 Vigslinger

Resultatmål: Rekrutteringen til vigslede stillinger styrkes.

I 2020 har Hamar biskop ordinert 2 prester, mot 9 i 2019. Én diakon har blitt vigslet. Grunnet pandemien er én vigsling av prest utsatt til 2021.

B.5.2 Frivillige medarbeidere

Resultatmål: Flere engasjeres til frivillig tjeneste i kirken.

5 824 personer arbeidet frivillig i 2020, en nedgang på 23 % fra 2019 (7 579). Nedgangen skjer innen gudstjenestearbeid, barne- og ungdomsarbeid, komite- og utvalgsarbeid, samt innen kultur- og konsertarbeid. Vi ser likevel en økning hos 37 av bispedømmets 162 menigheter. Dette er spesielt tydelig i Toten prosti, hvor 3 av soknene utgjør en økning på 126 frivillige.

Prosten i Toten forklarer det slik:

Året har gitt oss nye utfordringer etterhvert som gudstjenester og annet kom i gang. Kravene til registrering av fremmøtte og vasking av berørte flater er noen av de oppgaver som økt behovet for frivillige. Stort sett har dette løst seg tilfredsstillende og menighetsrådene har lagt ned en rosverdig innsats for at gudstjenester mm. har blitt gjennomført.

B.5.3 Medarbeidertrivsel

Resultatmål: Kirkelige medarbeider trives i jobben

Sykefravær og vurderinger i forhold til det, samt beskrivelse og vurdering av tiltak som oppfølging av medarbeiderundersøkelsen 2019, beskrives under pkt. IV Styring og kontroll i virksomheten, under punktet om HMS/Arbeidsmiljø.

B.5.4 Tilbud til unge

Resultatmål: Tilbud for unge i menighetene styrkes

Antall deltakere på tilbud for unge

I samtale med ansatte som arbeider med barn og ungdom, erfarer vi at dette er en gruppe det har vært vanskelig å holde kontakt med etter mars 2020. Vi har hatt en nedgang på 40 % i antall ledertreningstiltak, og 37 % nedgang i antall deltagere. Sannsynligvis har nyrekrutteringen av ungdomsledere vært enda lavere det siste halvåret av 2020. Dette er bekymringsfullt når vi vet at ungdomsledere er en svært viktig gruppe for å gjennomføre konfirmantleirer og andre trosopplæringstiltak.

Kartlegging av menighetenes digitale tiltak viser at de i størst grad har konsentrert seg om Facebook. Medieundersøkelser viser at unge i mindre grad er aktive på Facebook enn tidligere. Medlemmene i Hamar bispedømmes ungdomsråd sier at de i størst grad følger sin lokale menighet på sosiale medier, mens de i liten eller ingen grad har fått med seg kirkens nasjonale digitale sendinger. For at ungdom i hele bispedømmet skal oppleve at den lokale menigheten er synlige digitalt, kan et godt tiltak være å gjøre menighetene kompetente på andre sosiale medier enn Facebook.

Hamar bispedømme planla tur til Taizé i samarbeid med KFUK-KFUM Hedmark og Oppland påsken 2020. Denne hadde god påmelding, men måtte dessverre avlyses. Ungdomstinget ble avholdt i starten av mars. I etterkant har det valgte ungdomsrådet kun hatt digitale møter. Vi hadde møte med barne- og ungdomsorganisasjonene høsten 2020. Her meldes det om nedgang i aktivitet, noe som også kan forklares med at de fleste ansatte i organisasjonene har vært periodevis permittert i 2020.

B.6 Bemanning – presteskap og administrasjon

B.6.1 Prestedekning

Tabell 22: Antall stillinger i presteskap og administrasjon

	Totalt	Presters inkl. biskop	Andel i prosent	Administrasjon	Andel i prosent	Andre	Andel i prosent
2018	128,50	115,00	89,5	13,5	10,5	0	0
2019	128,75	116,95	91,5	11,8	8,5	0	0
2020	128,55	116,75	90,8	10,8	8,4	1	0,8

Bemanningen ved Hamar bispedømmekontor har vært i endring i 2020, men totalt antall stillinger er konstant. En ansatt har sluttet og er ikke erstattet. Det står en stilling ledig i kirkefaglig avdeling som ved årsskiftet 2019/2020 var besatt med 50 % stilling. Stillingen i kirkefaglig avdeling vil bli besatt fra februar 2021. To deltidsansatte har fått full stilling. Det er nedgang på én stilling i administrasjonen. Det er tilsatt en prosjektleder innen kommunikasjon som skal være tilsatt ut januar 2022. Det er stillingen som står under «andre» i tabellen over.

Innenfor presteskapet er det stabilt, og nedgangen på 0,2 stilling er en justering i en soknepreststilling.

Antall medlemmer pr. prest er stabilt, men med svak minkende tendens.

Tabell 23: Medlemmer og tilhørige pr. prest

	Medlemmer og tilhørige	Medlemmer	Presters inkl. biskop	Medlemmer og tilhørige pr. prest	Medlemmer pr. prest
2018	308 697	301 646	115	2 647	2 624
2019	305 237	299 006	117	2 610	2 557
2020	302 529	297 049	117	2 586	2 539

Tabell 24: Kirkelige handlinger pr. faste presteårsverk

	Antall prester	Antall konfirmanter	Antall konfirmanter pr. prest	Antall vigslers	Antall vigslers pr. prest	Antall gravferder	Antall gravferder pr. prest	Antall dåp	Antall dåp pr. prest
2017	116,40	2 987	26	635	5	3 766	32	2 325	20
2018	113,95	2 956	26	352	6	3 810	33	2 291	20
2019	116,95	2 763	24	577	5	3 692	32	2 160	19
2020	116,75	2 617	22	358	3	3 600	31	1 928	17

Antall kirkelige handlinger er forholdsvis stabilt fra 2017 til 2020, men det er en svak nedgang hvert år. Kvalitet på tjenestene kreves mer enn noen gang. 2018 var et år med færre presteårsverk så der er tallene på tjeneste pr. prest høyere. Sammenligner vi 2017 og 2019 er de ganske like på alle tjenester, mens det i 2020 har vært en nedgang i alle kirkelige handlinger.

Nedgangen i vigslers og til dels dåp kan ha en sammenheng med pandemien. Det er nok noen som har utsatt vigslers og dåp i påvente av at det skal bli mulighet for større arrangement.

Vikarbruk

Det har vært mye vakanse og ledighet i forbindelse med lengre sykefravær i 2020. Dette har i stor grad vært dekket opp med pensjonister som har hatt fast tjeneste. Noe er også dekket opp av andre vikarer. Det har stort sett vært vikarer på plass helt eller delvis i alle stillinger der det har vært vakanse eller sykefravær. 6 studenter hadde sommerjobb som prestevikar. I 2020 har det i større grad enn tidligere blitt satt inn ekstra ressurser til konfirmantarbeidet.

Pensjonister i tjeneste

Tabell 25: Pensjonister

	Timer med pensjonistlønn	"Årsverk"
2018	10 957	6,3
2019	14 500	8,3
2020	14 994	8,6

Bruk av pensjonister har de siste to årene vært høyt og stabilt. Hele 8,6 årsverk har pensjonistene stått for i 2020. Uten pensjonistene hadde det vært vanskelig å opprettholde aktiviteten. Med mye vakanse og sykdom er pensjonistene uunnværlige for kirken i Hamar bispedømme. Flere stillinger har stått vakante hele 2020 på grunn av søkermangel ved utlysning. 4-5 pensjonister har hatt avtale hele året, enten i hel eller gradert stilling, i tillegg til at flere har hatt kortere eller lengre vikariater. En del har også hatt enkelttjenester.

Pensjonistene gjør en solid jobb og er godt likt i menighetene. Menighetene setter stor pris på tjenestene deres, men langsiktig strategisk planlegging blir lidende av lange perioder uten fast prest.

Ekstratjenester (gudstjeneste, gravferd, vigsel)

Tabell 26: Ekstratjenester

	Gravferd ved andre	Gravferd ved prest	Gudstjeneste ved andre	Gudstjeneste ved prest	Vigsel	Totalt ekstra tjenester
2017	3	20	20	79	15	137
2018	1	10	9	21	21	62
2019	0	93	8	75	42	218
2020	5	40	11	40	20	116

Det er en tydelig nedgang i bruk av ekstratjenester ved kirkelige handlinger og gudstjenester i 2020. Tabellen viser de som har hatt ekstratjenester etter vikaravtalen. Hovedårsak til reduksjonen er at det i 2020 ble avlyst mange gudstjenester pga. pandemien. Med bakgrunn i pandemien har det ikke vært aktuelt å leie inn vikarer fra andre områder. Mange gudstjenester er streamet. Arbeidet med tjenestene har ofte skjedd på andre dager enn søndager, noe som har ført til mindre behov for ekstrahjelp. Når søndagstjenestene ble redusert, hadde den faste bemanningen ikke så stort behov for avlastning til f.eks. gravferd som i et ordinært år.

B.6.2 Utlysning, søknader og tilsetting i prestatjenesten

Tabell 27: Utlyste stillinger

	Utlyste stillinger	Antall søknader	Søknader pr. stilling	Stillinger lyst ut flere ganger	Antall tilsettinger
2017	18	53	2,9	0	17
2018	31	72	2,3	5	18
2019	22	47	2,1	15	14
2020	16	40	2,5	8	12

Blant 16 utlyste stillinger ble 8 utlyst flere ganger, 4 av disse er utlyst hele 4 ganger. Dette er dramatisk utvikling. I to av stillingene ble det tilsetting etter 4. gangs utlysning, mens 3 stillinger ble utlyst 3 ganger uten at det ble noen tilsetting.

Søknadstallet pr. stilling har gått opp fra 2,1 søknad til 2,5 søknader pr. stilling. Det er flest søkere til sentrale strøk i bispedømmet. Det har vært utlyst to prostestillinger i 2020 med 6-7 søkere pr. stilling. Pr. 31.12.20 var det 8 stillinger hvor det ikke var fast tilsatt prest, i to av disse er det vikar under utdanning. Alle disse stillingene er lyst ut i løpet av 2020 uten at det har blitt fast tilsetting. I alle de ledige stillingene er det helt eller delvis vikarer, for det meste pensjonister.

Det har vært få søkere med utenlandsk opprinnelse i 2020 og ingen er tilsatt. 11 prester har utenlandsk opprinnelse; 4 fra Island, 2 fra Tyskland, 1 fra Sverige, 3 fra Danmark og 1 fra Nederland. 4 av de 12 tilsatte har kommet fra annen prestestilling i Den norske kirke, hvor 3 er fra annen prestestilling i Hamar bispedømme. 3 kommer fra utdanning, to menn og en kvinne.

9 fratrådte sin stilling som prest i Hamar bispedømme i 2020. En er blitt alderspensjonist og en gikk av med AFP. 5 har fått annen stilling som prest, noe som tilsvarer 56 % av de som fratrådte stilling.

B.6.3 Alderssammensetning

Tabell 28: Alderssammensetningen i presteskaper

Ansatte pr. 31.12.	39 år og yngre		40-49 år		50-59 år		60 år +		Totalt
	Antall	%	Antall	%	Antall	%	Antall	%	Antall
2017	12	10	34	30	35	30	34	30	115
2018	16	14	29	26	35	31	32	29	112
2019	14	13	30	28	35	32	30	27	109
2020	15	13	27	24	38	34	33	29	113

Alderssammensetningen i presteskaper er ganske stabil, utviklingen går i retning av et eldre presteskaper. Gruppen 40-49 år har gått noe tilbake, mens de to eldste aldersgruppene har steget noe, og den yngste gruppen er stabil. Hele 63 % av de tilsatte er over 50 år, mens 37 % er i aldersgruppen 39 år og yngre og 40-49 år. Dette viser at rekrutteringsbehovet i framtiden er stort.

B.6.4 Stillingskategorier

Tabell 29: Stillingskategorier

Bispedømme	Biskop	Prost	Sokne- prest	Kapellan	Prosti- prest	Senior- prest	Spesial- prest	Sum
2018	1	9	83	7,4	3,3	0,5	3,8	107,4
2019	1	10	82	6,8	4,5	0,5	4,7	109,5
2020	1	10	80,9	9	4,5	0,5	4,7	110,6

Tallene i tabell 27 inneholder også stillinger som ikke er besatt av fast tilsatte. Det har vært liten endring i stillingskategoriene i 2020. I 2019 ble det vedtatt å endre en soknepreststilling til kapellanstilling der det var to sokneprester fra tidligere. Dette er gjennomført i 2020.

Livsfasepolitikk

Betydningen av en livsfasepolitikk som tar vare på både de yngre og de eldre er avgjørende for at vi skal kunne opprettholde dagens prestedekning også i framtiden. Det er større behov for tilrettelegging for «pendlerprester» enn tidligere. Dette tilrettelegges ved at de kan samle fridagene slik at det blir lengre sammenhengende fri jevnlig, og mulighet til hjemmekontor.

Innføringsprogrammet ivaretar nye prester. Nyutdannede prester må ha en romsligere arbeidsplan som gir bedre tid til forberedelser. De som nærmer seg pensjonsalder kan, der det er mulig, få fritak fra beredskap og konfirmantundervisning eller andre tilretteleggelser der det er ønskelig.

B.6.5 Kompetansebygging

Arbeidsveiledning

Tabell 30: Arbeidsveiledningsgrupper i Hamar bispedømme

	2016	2017	2018	2019	2020
Antall grupper	1	5	6	6	8
Antall deltakere	6	25	31	35	48
Antall prester	6	18	22	25	23
Antall fellesrådsansatte	0	7	9	10	25

Bispedømmet hadde i 2020 åtte arbeidsveiledningsgrupper fordelt over lengre eller kortere periode. To av gruppene er for diakoner og diakoniarbeidere i ny stilling. Gruppene varte et halvt år hver. To av gruppene er kontinuerlige, og fire går som lukket, toårig løp. Ved bevisst satsning er ABV-tilbudet økt de siste årene. I tillegg til veiledning i gruppe, gis det mulighet for individuell veiledning der slikt behov oppstår.

Det er en målsetning at ABV-gruppene er et tilbud i begge arbeidsgiverlinjer. Fra 2019 til 2020 har det vært tydelig økning i deltakere fra fellesrådslinja. Dette skyldes de to gruppene for diakoner, samt at bispedømmet har lagt til rette for egen ledergruppe for kirkeverger.

B.6.6 Effektivitet

Resultatmål: Reduksjon i administrative kostnader

Hamar bispedømme har som følge av omorganiseringen av merkantile tjenester i rettssubjektet Den norske kirke redusert den administrative staben med 2,7 administrative stillinger, tilsvarende ca. 1,7 millioner kroner. Pandemien har medført en betydelig endring i arbeidsprosesser, med langt større bruk av digitale verktøy til avholdelse av møter. Virkningen av dette vil kunne gi betydelig mindre reisevirksomhet og således innsparinger knyttet til reiseutgifter og tidsanvendelse.

C. Biskopens virksomhet

Visitaser

2020 ble et annerledes år også for Hamar biskops virksomhet. Det synligste beviset for dette er at de fleste av de planlagte visitasene måtte utsettes. Visitas i Eidskog ble gjennomført tilnærmet normalt, ettersom smittetrykket og tiltakene i den perioden var relativt sett milde. Her ble det gitt 14 utfordringer, som ivaretok alle av kirkens strategiske mål, slik som gudstjenesteliv, trosopplæring, diakoni, dåp, rekruttering og ulike samarbeidsbehov.

Året bar preg av mye utvidet samhandling med proster og styret i kirkevergelaget. Det ble gjennomført hyppige møter via MS Teams, og dette var av stor betydning for å klare å forankre avgjørelser, og fremstå som et samordnet lederskap i en krevende tid.

Gudstjenestelivet

I 2020 ble det på tross av restriksjoner gjennomført flere avskjeder og innsettelse av nye proster, samt vigslinger og ordinasjoner. I tillegg klarte man å feire enkelte kirkejubileer, selv om flere måtte utsettes på grunn av smittetrykket. En av de som ble gjennomført var 10-års markeringen av Høvringen Fjellalter, et vakkert gudstjenestested midt i fjellheimen. Biskopen deltok også på Messe for håp og gudstjeneste på 17. mai (digitalt). Messe for håp var et samarbeid mellom Sagatun Brukerstyrt Senter, Sykehuset Innlandet - Divisjon psykisk helsevern, Hamar kommune, LEVE-Innlandet, Mental Helse Hedmark, Landsforeningen for pårørende, CRUX – Hamartiltakene, Kirkens SOS, Hamar domkirke menighet og biskopen i Hamar bispedømme.

Dåp og trosopplæring

Barne- og ungdomsorganisasjonene har opplevd en stor sårbarhet gjennom pandemien. Det var derfor godt at det ble mulig å gjennomføre Hekta konfirmantleir på Lillehammer i begynnelsen av året, hvor Hamar biskop deltok. Biskopen fikk også anledning til å være på besøk på søndagsskolen i Østre Toten.

Kunst og kultur

I Ringebu bidro Hamar biskop under åpningen av kunstverk knyttet til prosjektet Tankeplass. Tankeplassene skal være steder som innbyr til refleksjon og kontemplasjon. I anledning oppstarten til feiringen av 1000-års jubileet på Dale Gudbrand i 2021, var det et omfattende program i høst. Dette ble gjennomført med historisk vandring, vikingskip og gudstjeneste der 50-års konfirmanter og årets konfirmanter sammen gikk pilegrim til gudstjeneste.

Kirke og samfunn

Hamar biskop har i mange år vært opptatt av å samarbeide med ulike samfunnsaktører. Godt nettverksarbeid bar gode frukter i 2020, noe som ble synlig blant annet gjennom fast plass i Fylkesberedskapsrådet, samt at Statsforvalteren i Innlandet (da Fylkesmannen) inviterte kirken inn i Inspirasjonskorpset, som har som mål å skape glede for folk i regionen i en vanskelig tid. Arbeidet har

sin forankring i flere departement og er i berøring med levekårene utover Innlandet fylke. Biskopen er opptatt av at Den norske kirke som folkekirke skal bidra som samarbeidspartner og medspiller i dette viktige arbeidet på tvers av livssyn, identitet og roller uavhengig av hvilken bagasje vi har med oss fra livet for øvrig.

I januar ble det også gjennomført Trafikkulykkesmarkering, en viktig markering som samskapes av mange viktige og kritiske aktører. Også i 2020 fortsatte Hamar biskop sitt engasjement for menneskeverdet, blant annet med å sitte i styret for Rød knapp, og ved deltakelse på 8. mars-markering i Halden. Biskopen var i tillegg med på gudstjeneste knyttet til Vinterpride på Lillehammer.

Bemanning og presteskap

Før nedstegningen ble det gjennomført tilsynssamlinger med sykehusprester, fengselsprester og studentprester. I tillegg var det digitale samlinger for diakoner, og kateketer og menighetspedagoger. Stiftsdager for alle prestene ble gjennomført digitalt, med gode faglige foredrag. Dagen ble evaluert positivt av deltakerne, selv om det selvsagt hadde vært ønskelig å kunne møtes ansikt til ansikt.

Kirkebrann

Natt til 20. februar 2020 ble Dombås kirke påtent, og det ble påført enorme skader på denne vakre kirken fra 1939. Gjennom året har Hamar biskop bidratt i mange samtaler med befolkningen, den kirkelige staben og de ulike instansene som skal inn i et restaureringsarbeid. Noen mil sør for Dombås ble det den 20. mars også gjort et forsøk på brannstiftelse på Sel kirke. Heldigvis ble sakene ganske raskt oppklart av politiet, men en slik hendelse har gjort at pandemiåret 2020 har vært enda mer krevende for befolkningen i disse områdene. For Hamar biskop har det derfor vært viktig å være tett på prosessene og i dialog med de lokale gjennom året.

Del IV. Styring og kontroll i virksomheten

A. HMS/Arbeidsmiljø

Sykefravær inkl. vurderinger

Tabell 31: Sykefravær i %

	Totalt			1-3 dager			4-16 dager			16 dager – 8 uker			Over 8 uker		
	Alle	M	K	Alle	M	K	Alle	M	K	Alle	M	K	Alle	M	K
Presteskapet	8,5	5,4	11,8	0,3	0,2	0,4	1,0	0,5	1,6	1,3	0,2	2,3	5,9	4,5	7,5
Administrasjon	5,2	0,1	9,8	0,1	0,1	0,1	0,8	0	1,4	0,3	0	0,6	4,1	0	7,6
Alle ansatte	8,2	4,9	11,6	0,3	0,2	0,4	1,0	0,4	1,6	1,2	0,2	2,1	5,8	4,0	7,5

I 2019 var sykefraværet 5,4 %. I 2020 har det steget til 8,2 % for presteskapet og administrasjonen. I administrasjonen er sykefraværet 5,2 %. Dette skyldes et par lengre sykmeldinger blant kvinnene, mens det har vært lite sykefravær også blant kvinnene når det gjelder kortere sykemelding enn 8 ukers sykemelding. Totalt er sykefraværspersenten for kvinnene i administrasjonen 9,8 %. Ingen av sykemeldingene er arbeidsrelatert.

I presteskapet har sykefraværet steget fra 5,4 % i 2019 til 8,5 % i 2020. Den største stigningen har vært blant kvinner hvor sykefraværet har steget fra 6,1 % til 11,8 %. Blant menn har det steget fra 4,6 % til 5,4 %. Den største stigningen blant kvinner er for de sykemeldte over 8 uker fra 3,5 % til 7,5 %. Det legges til rette for god oppfølging slik at det skal være mulig å komme tilbake i hel eller delvis stilling etter hvert.

Det har kun vært én prest i Hamar bispedømme som har vært smittet og sykmeldt av Covid-19. Det har vært fokus på kontakt med alle ansatte, og oppfølging der det har vært behov for det.

Arbeidet med å få prestene til å følge arbeidstidsbestemmelsene har fortsatt i 2020. Selv om det legges stor vekt på at det skal være forutsigbarhet både når det gjelder arbeid og fritid, er det fortsatt noen som har plusstid ved årsskiftet, men det er langt færre enn tidligere. Dette kan ha bakgrunn i færre oppgaver på grunn av nedstenging og restriksjoner i forbindelse med smitteverntreglene for Covid-19. Flere har fått overført feriedager fra 2020 til 2021.

Medarbeiderundersøkelsen

Medarbeiderundersøkelsen gjennomført i 2019 ble fulgt opp i 2020. Innenfor delområdene «Engasjement, tilfredshet og ambassadørvilje» scorer medarbeiderne på nivå med snittet for Dnk eller marginalt høyere, mens vi innenfor «Samarbeidsklima og ledelse» får score under snittnivå.

Gjennomgangen på prostinivå viser at flere her peker på et ønske om forbedringer på disse feltene. Resultatrapport for hele bispedømmet er presentert og gjennomgått i ledermøte, prostemøte, RAMU og stabsmøte på bispedømmekontoret. Avdelingsrapporter er presentert og drøftet i alle prostier / avdelinger.

Under gjennomgangene i presteskapet er det identifisert to *Bevaringsområder* som peker seg ut:

- Fellesskapet blant prestene. (Her nevnes bl.a. hyppige møtepunkter, felles prosjekter, konvent og sosiale sammenkomster / tiltak.)

- Faglig arbeid / studiearbeid. (Dette kan være felles studieopplegg og/eller studieopplegg som leder fram til studieturer til inn og utland.)

Blant *Forbedringsområder* er bildet noe mere sammensatt, men tema som «bedre rolleforståelse/ rolleavklaring, samarbeidsklima i stab/møtestruktur, tydelig ledelse og dialog / gode samarbeidsfora mellom ulike faggrupper» går igjen. I tillegg er livsfaseproblematikk og utfordringer i balanse mellom arbeid og fritid områder der det etterlyses forbedringer.

Staben ved Hamar bispedømmekontor ønsker å bevare følgende to punkter:

- Dugnadsånden og på samme tid klare å ha god balanse mellom fritid og arbeid.
- At vi er gode ut mot publikum

De ansatte ønsker å forbedre følgende to punkter:

- Å være oppmerksom på stressnivået, og mestring av dette.
- Hvordan vi planlegger, gjennomfører møter og bruker mål.

Videre oppfølging vil skje i prestemøter på prostnivå og i stabsmøtet på bispedømmekontoret.

Rutiner for intern varsling om kritikkverdige forhold

Hamar bispedømme forholder seg til de rutiner for varsling av kritikkverdige forhold som er utarbeidet av Arbeidsmiljøutvalget sentralt, og som ble oppdatert i 2020. Disse er behandlet i regionalt arbeidsmiljøutvalg, og alle ansatte er gjort kjent med disse da rutineene har vært gjennomgått både på prostekonvent og på stabsmøte i administrasjonen. Det har vært tre varslinger på kritikkverdige forhold i Hamar bispedømme i 2020. Disse er behandlet etter vedtatte rutiner og retningslinjer, to av sakene er avsluttet i 2020, mens den siste ble avsluttet i februar 2021.

Rutiner for varsling om avvik

Rutineene som ble oppdatert i 2020 er behandlet på samme vis som varsling om kritikkverdige forhold. Det er behandlet to avvikssaker i Hamar bispedømme i 2020. Disse er behandlet etter gjeldene rutiner, og sakene er nå lukket.

B. Likestilling

Hamar bispedømme jobber systematisk og bevisst for å bedre likestillingen mellom kjønnene og for å hindre diskriminering når det gjelder kjønn, funksjonsevne, etnisitet og samlivsform. Dette gjøres ved å tilrettelegge for ansatte med spesielle behov, slik at det blir en god arbeidsplass for alle. Det spørres ikke etter samlivsform i utlysningsteksten og blir ikke vektlagt ved tilsetninger. Livsfasepolitikken som Hamar bispedømme har, bidrar til å tilrettelegge for god arbeidssituasjon for begge kjønn og ulike livssituasjoner.

Tabell 32: Kvinneandel i presteskapet og lederstillinger i administrasjonen

	Kvinner	Menn	Årsverk totalt	Kvinneandel 2018	Kvinneandel 2019	Kvinneandel 2020
Prester	54,9	56,7	111,6	42,7	45,9	49,2
Biskop og proster	5	6	11	40	45,5	45,5
Lederstillinger i adm.	0	3	3		0	0

Grunnlag: Biskopene, prostene, sokneprester, kapellaner, spesialprester, seniorprester og prostiprester. Prestevikar (45 årsverk) er ikke med i tallene over. Lederstillinger i administrasjonen inneholder stillingskodene direktør, avdelingsdirektør, avdelingsleder, seksjonsleder, personalsjef og økonomisjef.

I 2020 var kvinneandelen blant prestene 49,2 %, en økning fra 45,9 % i 2019. Vi er godt fornøyd med en økning som gir oss tilnærmet 50 % kvinner blant prestene.

Når det gjelder biskop og proster er dette likt som i 2019; 1 kvinnelig biskop og 4 kvinnelige proster. Selv om det har blitt tilsatt tre nye proster i 2020, så er fordelingen mellom kvinner og menn den samme som i 2019. Kvinneandelen blant ledere i administrasjonen er fortsatt 0. Det er 3 ledere ved Hamar bispedømmekontor og de er alle menn, det samme som i 2019.

I 2020 var det 19 søknader av totalt 40, som var fra kvinner, dvs. 48 % av alle søknadene. Dette er en nedgang fra 2019 hvor 57 % av søknadene var fra kvinner.

Tallene viser at i hele 9 av 12 tilsetninger i 2020 ble kvinner tilsatt, dvs. i 75 % av tilsettingene. Dette er en sterk økning fra 2019 hvor kvinneandelen av de som ble tilsatt var 47 %.

Det er tilnærmet likelønn blant prestene. Kvinners andel er 99,8 av mennenes lønn. Kvinnes lønn er høyere enn mennenes i alle kategorier med unntak av sokneprest, hvor det er 99,9. Prostelønnen er god del høyere for kvinner enn for menn (107,8%), dette fordi domprosten er en kvinne. Når det gjelder bispedømmeadministrasjonene, er kvinneandelen 88 % av mennenes lønn. I administrasjonen er mennenes lønn høyere enn kvinnes i sin helhet, samtidig som alle ledere er menn.

C. Vurdering av mislighetsrisiko

Hamar bispedømme baserer seg på Den norske kirkes etiske retningslinjer i sitt arbeid med etiske standarder, noe som innebærer en bevisstgjøring vedrørende for eksempel habilitet og nærstående parter. Dette medfører nødvendigvis ikke at risikoen for misligheter er eliminert i virksomheten, men at den anses som relativt lav og at rutinene er tilfredsstillende for å redusere risiko og avdekke eventuelle tillitsbrudd.

Bispedømmeadministrasjonen har ikke ansvar for bankhåndtering, og det er heller ingen kontantkasse i virksomheten. Videre forefinnes regnskapssystemer som sikrer at alle utgiftsbilag skal godkjennes av 2 personer. Alle utgående brev fra virksomheten, herunder forpliktelser, godkjenninger mv., skal undertegnes av saksbehandler og kontraseres av stiftsdirektør.

Del V. Vurdering av framtidsutsikter

Hamar bispedømme vurderer evnen til å kunne nå fastsatte mål og levere resultater framover som overveiende gode. Uansett vil det være flere forhold både i og utenfor virksomheten som påvirker mulighetene til å utføre vårt samfunnsoppdrag.

Pandemien har gitt betydelige utfordringer til både kirke og samfunn. Hverken kirken eller samfunnet vil være det samme etter koronaen. Samtidig med at kirker ble stengt har også kirken kommet nærmere mange gjennom økt nærvær på nett. Det digitale kvantespranget må utnyttes til å ta ut enda mer av potensialet knyttet til at menighetene har nettsider som er oppdaterte og med relevant informasjon, samt bruker sosiale medier for å fremme aktivitet som skjer. Dette er avgjørende for en kirke i en moderne tid.

God kontakt og gode relasjoner med sivilsamfunnet er en forutsetning for å utvikle nye diakonale tiltak i samfunnet. Kirkelig deltakelse på ulike arenaer i samfunnet åpner opp for mulighet for at kirken i større grad kan bidra også på andre områder i samfunnet. Biskopens deltakelse i fylkesberedskapsrådet åpnet i 2020 opp for et samarbeid mellom statsforvalteren og kirken om Inspirasjonskorpset, som har som mål å skape glede for folk i regionen i en vanskelig tid. Arbeidet har sin forankring i flere departement og er i berøring med levekårene utover Innlandet fylke.

I 2020 fikk bispedømmet ytterligere to diakonstillinger, og 69 sokn har nå diakonal betjening. Gjennom denne prosessen har vi sett betydningen av god relasjon til kommunens administrative og politiske ledelse. Ofte handler det om å synliggjøre hva kirken kan bidra med inn i det øvrige velferdstilbudet i kommunene. Det handler om å være etterspørselsorientert, og sammen med øvrige aktører finne ut hva som er den lokale kirkes spisskompetanse, og utforske hvilke behov som trengs å dekkes i den enkelte kommune. I en post-Korona tid vil det være store utfordringer innen arbeidsliv, ensomhet, psykisk helse osv., og kirken trenger å være tett på samarbeidspartnerne sine, slik at man gjør gode og rette diakonale tiltak som treffer de behovene som er der ute. Vi må stille oss spørsmålet «hvordan er det å være menneske akkurat på dette sted akkurat nå». Bispedømmet vil ha et tydelig fokus på dette fremover.

Folk og samfunn har forandret seg med koronaen. Samtidig opplever vi synkende oppslutning omkring dåp, konfirmasjon, vigslar, gudstjeneste og rekruttering. Dette utfordrer kirken til å finne nye måter å profilere seg på.

Medlemsundersøkelsene i Den norske kirke har gitt oss god og interessant informasjon om medlemmers holdninger og meninger om kirka. I Hamar bispedømme er den største gruppen av respondentene i segmentet «gul gruppe». Denne består av mennesker som er åpne for tro og/eller besøker kirker flere ganger i året. Undersøkelsene viser at et stort flertall av medlemmene besøker kirken i løpet av året, og over halvparten har vært der mer enn en gang. De fleste besøker kirkegården eller deltar i en gravferd. Et mindretall deltar på gudstjenester uten spesielle anledninger. Medlemsundersøkelsene bekrefter det statistikk og analyser har vist over tid, nemlig at folks gudstjenestevaner er knyttet mer til anledning enn til vane. Det må arbeides med å skape gode anledninger som har resonans med de liv folk lever og slik skape tilhørighet. Tilhørighet dannes av gode relasjoner og tillitsbyggende arbeid over tid.

Tallene fra medlemsundersøkelsene viser at en høy andel av medlemmene ønsker å velge dåp, kirkelig begravelse og kirkelig konfirmasjon hvis dette var aktuelt for dem i dag. Færre ville valgt

kirkelig vielse hvis det var aktuelt i dag. Dette underbygges av nedgangen vi har sett over tid i andelen ekteskap som inngås i kirka. Den norske kirke må kommunisere bedre fleksibiliteten som faktisk finnes for avholdelse av vielser i kirka for å opprettholde kirkelig vigsel som et foretrukket alternativ for flertallet.

Gjennom besøk i menighetene og under bispevisitaser er det tydelig at kirkebyggene har en veldig viktig rolle i folks liv. Dette underbygges av medlemsundersøkelsen, hvor fire av fem spurte er helt enig i at det er viktig at kommunene vedlikeholder kirkebyggene. Dette viser hvor viktig det vil være for kirken i årene fremover å få til gode relasjoner til bevilgende myndigheter, blant annet for å kunne ivareta kirkene i hele landet. Kirkebyggene er tradisjonsbærere, hellige rom og symbolbærer i et lokalsamfunn, og ikke minst viktige samlingsarenaer når samfunn rammes av alvorlige hendelser. Økningen i antall åpne kirker over flere år viser også den samme trenden; og det er viktig å gjøre rommene mer tilgjengelig, både for pilegrimer og beboere.

Hamar bispedømme vil i 2021 fortsette satsningen på rekruttering, diakoni, dåp og kirken på nett. Alle disse områdene vil ta tid å utvikle, og må derfor være forankret i langsiktige mål som går over flere år. Kirken er viktig for folk. Det er neppe noen annen samfunnsinstitusjon som er i nærheten av å ha den tilslutningen som kirka har i vårt bispedømme. Kirkens evne til å være en stabiliserende faktor i mange menneskers liv, og være en samfunnsaktør som virker for medmenneskelighet og håp er enda viktigere de neste årene som vil være sterkt påvirket av konsekvensene av en lang periode med pandemi.

Del VI. Årsregnskapet

Budsjettgruppe 1A

Hamar bispedømmeråd mottok i 2020 en samlet tildeling på kr. 149 840 000,- fra Kirkemøtet v/Kirkerådet. Driftstildelingen for 2020 var på kr. 110 406 000,-.

Hamar bispedømmeråd har et mindreforbruk på driftstildelingen ved utgangen av 2020 på kr. 2 408 771,-. Dette utgjør 2,2 % av tildelingen.

	Regnskap	Budsjett	Avvik
Budsjettgruppe 1A - Driftsregnskapet	31.12.2020	31.12.2020	
Inntekter	-1 863	-1 380	483
Vareforbr/tildeling	607	28	-579
Lønnskostnader	98 296	99 473	1 177
Andre driftskostn	10 957	12 285	1 328
Sum budsjettgruppe 1A	107 997	110 406	2 409

(Tall i hele 1 000 kroner)

Budsjettgruppe 1B og andre tilskudd

Hamar bispedømmeråd fikk i 2020 kr. 39 434 000,- til videreformidling av tilskudd til trosopplæring, diakoni, kirkelig undervisning, kirkemusikk og prosjekter i menigheter. Hamar bispedømmeråd utbetalte i 2020 kr. 25 183 000,- i trosopplæringstilskudd til menigheter, og kr. 13 074 000,- til diakonstillinger, kateketstillinger og kirkemusikk i Domkirka. I tillegg ble det utbetalt kr. 783 000,- i midler fra Opplysningsvesenets fond.

	Regnskap	Budsjett	Avvik
Budsjettgruppe 1B, 2, 3 m.fl. - Tilskudd *	31.12.2020	31.12.2020	
Trosopplæring	25 183	25 228	45
Diakoni	5 794	6 309	515
Undervisning	7 120	6 954	-166
Kirkemusikk	160	160	-
Domkirke (Oslo og Nidaros)			-
Gruppe 2 (kun KR)			-
Gruppe 3 (kun KR)			-
Annet (inkl OVF)	783	783	-
Sum budsjettgruppe 1B, 2, 3 m.fl.	39 040	39 434	394

(Tall i hele 1 000 kroner)

Særskilt om OVF-tilskuddet

Tilskuddet fra avkastningen fra Opplysningsvesenets fond (OVF) ble fordelt etter vedtak i bispedømmerådet på bakgrunn av søknader. Tildelingen i 2020 var på kr. 783 000,-.

Spesifikasjon av Ovf-midlene:	2020		
	Regnskap	Budsjett	Avvik
OVF			
Administrasjon	43 000	43 000	-
Diakoni	55 000	55 000	-
Barn og unge	328 000	328 000	-
Gudstjenesteliv	-	-	-
Kirkemusikk og kultur	149 000	149 000	-
Samisk kirkeliv	40 000	40 000	-
Andre fellestiltak (inkl SMM)	168 000	168 000	-
Internasjonale og økumeniske organisasjoner	-	-	-
Ovf total (for rapportering til Ovf)	783 000	783 000	-

Gunhild Tomter Alstad
bispedømmerådsleder

Freddy Knutsen
stiftsdirektør

Hellige rom

for alminnelige liv

Folkekirka i Hamar bispedømme vil

- formidle livets og kjærlighetens Gud og utfordre til handling
- gi verdighet og håp gjennom evangeliet om Jesus Kristus
- være til stede der mennesker er

TILHØRIGHET

- invitere til gudstjenester og kirkelige handlinger som gir fellesskap og kristen livstolkning
- forvalte og fornye kultur og tradisjoner knyttet til kirkebygg, kirkegårder og pilegrimsvirksomhet
- bidra til trygge lokalsamfunn og deltakelse, demokrati og inkludering i menighetene

NESTEKJÆRLIGHET

- kjempe for menneskeverd og verne om skaperverket
- fornye engasjementet for misjon og diakoni
- bidra til samtaler om religion, livssyn og verdier

BARN OG UNGE

- invitere til dåp og en inkluderende trosopplæring
- videreutvikle samarbeidet med barnehager og skoler
- fremme aktivt barne- og ungdomsarbeid i samarbeid med organisasjoner

DEN NORSKE KIRKE
Hamar bispedømme

Bilde forside: *Messe for håp* med biskop Solveig Fiske streames fra Hamar domkirke. Foto: Halvard Bjørkås.
Bakside: Dropindåp på Tynset. Foto: Marte Elverhøi Sandom.
Digital stiftsdag fra Søndre Land.
Digitalt stabsmøte. Foto Jorun Vang.
Printscreen fra Elverum kirkes facebookside.
Digitalt møte med kommunikasjonsmedarbeidere landet rundt. Foto: Jorun Vang.

Hellige rom for alminnelige liv

Elverum kirke

14. nov. 2020 · 🌐

Kirka i Elverum inviterte i dag til DROP-IN-DAG! Vi har feiret livet og kjærligheten til fulle! Vi gratulerer 9 brudepar med kjærligheten og 11 nydøpte med dåpsdagen! Det ble fest og høytid til til alle ❤️

DEN NORSKE KIRKE

Hamar bispedømme

Postboks 172 2302 Hamar Besøksadresse: Folkestadsgate 152

Telefon 62 55 03 50 www.kirken.no/hamar hamar.bdr@kirken.no